

CURTEA DE APEL BUCURESTI

DOSAR NR. 2500/2/2017

DOMNULE PRESEDINTE,

Subsemnatii, **URSU ANDREI HORIA** si **URSU OLGA STEFAN**, **fiul si respectiv fiica lui Gheorghe Ursu**, in calitate **de parti civile** in cadrul dosarului penal nr. 2500/2/2017 solutionat prin Decizia nr. 238/A/27.07.2023 a Inaltei Curti de Casatie si Justitie,

In temeiul dispozitiilor **art. 452** si **art. 453 alin. 1 lit. a) si e) C. proc. pen.** formulam prezenta:

CERERE DE REVIZUIRE

a **Sentintei penale nr. 196/F din 17 octombrie 2019**, pronuntata de Curtea de Apel Bucuresti, Sectia I Penala in dosarul nr. 2500/2/2017, ramasa definitiva prin Decizia penala nr. 238/A/27.07.2023 a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, prin intermediul careia au fost respinse apelurile declarate de catre partile civile, fiind mentinuta hotararea primei instante.

Conform articolelor mentionate *supra*, hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizuirii (art 452) atunci când:

- s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză (art. 453 alin. (1) lit. a)).
- când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia (art. 453 alin. (1) lit. e)).

In acest sens, am descoperit si va punem la dispozitie urmatoarele:

MOTIVE

I. Admisibilitatea prezentei cereri de revizuire

Examinand admisibilitatea in principiu a cererii de revizuire, instanta de judecata trebuie sa verifice doar la nivel aparent existenta unei concordante intre cazurile de revizuire (enumerata expres in cuprinsul art. 453 C. proc. pen.), motivele pe care se sprijina si probele invocate, iar nu sa realizeze o analiza amanuntita asupra fondului cererii.

Cu toate ca dispozitiile art. 456 alin. 2 C. proc. pen. descriu obligatia petitionerului de a-si motiva in scris cererea de revizuire, analiza pe fond asupra temeiniciei argumentelor dezvoltate si a probelor aduse in sustinerea acestora formeaza obiectul procedurii ulterioare admiterii in principiu, respectiv rejudecarii reglementate de art. 461 C. proc. pen., conform careia instanta poate aprecia asupra temeiniciei motivelor invocate.

La analiza preliminară a admisibilității cererii, instanța de judecată urmează să se aplece inclusiv asupra respectării termenului de declarare a caii de atac, cât și asupra calității persoanei care formulează solicitarea de revizuire.

În acest context, instanța de judecată urmează să constate că în prezenta cauză sunt îndeplinite toate cerințele prevăzute de art. 459 C. pen. pen., de care este condiționată admiterea în principiu a cererii de revizuire, astfel cum rezultă din dezvoltarea *infra*.

(i) Condițiile privitoare la hotărârea a cărei revizuire se solicită

În ceea ce privește prima condiție, aceasta presupune ca cererea de revizuire să fie formulată în termen și de o persoană dintre cele prevăzute la art. 455 C. pen. pen., respectiv de partile implicate în proces, în limitele calităților lor procesuale sau de un membru de familie al condamnatului dacă cererea este formulată în favoarea acestuia.

Cu privire la termenul de formulare a cererii de revizuire când aceasta se întemeiază pe dispozițiile art. 453 alin. 1 lit. a) C. proc. pen. sunt relevante dispozițiile art. 457 alin. 1 teza I C. proc. pen. potrivit cărora cererea de revizuire în favoarea condamnatului poate fi formulată **oricând**.

Din perspectiva admisibilității motivului de revizuire prevăzut de dispozițiile art. 453 alin. 1 lit. a) C. proc. pen. invocat de partile civile împotriva hotărârii definitive de achitare relevante sunt considerentele reținute de judecătoria instanței supreme de contencios constituțional în cuprinsul Deciziei nr. 2/2017 potrivit cărora:

„Curtea constată că soluția legislativă potrivit căreia cazul prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală poate fi invocat ca motiv de revizuire numai în favoarea persoanei condamnate sau a celei față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei, cu excluderea posibilității revizuirii hotărârii de achitare, este de natură să înfrângă egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea dreptului fundamental de acces liber la justiție.

Curtea observă, astfel, că excluderea posibilității invocării în defavoarea persoanei achitate a motivului de revizuire prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală - constând în descoperirea de fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză - creează un tratament discriminatoriu pentru partea civilă din respectiva cauză față de părțile civile din alte cauze soluționate tot prin hotărâri definitive de achitare, dar cu privire la care sunt incidente motivele de revizuire prevăzute de art. 453 alin. (1) lit. b) -d) din Codul de procedură penală, și anume: hotărârea s-a întemeiat pe declarația unui martor, opinia unui expert sau pe situațiile învederate de un interpret, care a săvârșit infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauză a cărei revizuire se cere, influențând astfel soluția pronunțată; ori un înscris care a servit ca temei al hotărârii a cărei revizuire se cere a fost declarat fals în cursul judecății sau după pronunțarea hotărârii, împrejurare care a influențat soluția pronunțată; sau un membru al completului de judecată, procurorul ori persoana care a efectuat acte de urmărire penală a comis o infracțiune în legătură cu cauză a cărei revizuire se cere, împrejurare care a influențat soluția pronunțată. Cu privire la cele două categorii de părți civile menționate, Curtea reține că, deși se găsesc în situații similare, acestea beneficiază - din perspectiva posibilității de a formula calea extraordinară de atac a revizuirii - de un tratament juridic diferit, ceea ce este de natură a contraveni prevederilor art. 16 din Constituție, în condițiile în care tratamentul discriminatoriu nu-și găsește nicio justificare obiectivă și rezonabilă.

Prin urmare, dispozițiile art. 453 alin. (3) din Codul de procedură penală cu privire la cazul de revizuire prevăzut la alin. (1) lit. a), precum și soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 453 alin. (4) teza întâi din același cod, care exclude posibilitatea revizuirii hotărârii de achitare pentru cazul prevăzut la alin. (1) lit. a), încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, ale art. 21 privind accesul liber la justiție și ale art. 131 referitor la rolul Ministerului Public, întrucât lipsesc partea civilă de posibilitatea apărării drepturilor și a intereselor sale legitime, respectiv procurorul de pârghiile necesare exercitării rolului său specific în cadrul procesului penal. Curtea reține că, în situația în care se descoperă fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii de achitare, trebuie să se asigure atât părții civile, cât și procurorului posibilitatea de a cere și obține restabilirea adevărului judiciar prin retractarea hotărârii pronunțate în cauză”.

In consecinta, intrucat legiuitorul roman nu a amendat prevederile legale sanctionate la nivel constitutional prin decizia amintita anterior, in raport de considerentele retinute de Curtea Constitutionala, **pentru egalitate de tratament intre partile procesului penal**, apreciem ca similar persoanei condamnate, **partea civila poate formula cererea de revizuire intemeiata pe cazul de la art. 453 alin. 1 lit. a) C. proc. pen.** „[...] **oricand**, chiar dupa ce pedeapsa a fost executata sau considerata executata ori dupa moartea condamnatului, cu exceptia cazului prevazut la art. 453 alin. 1 lit. f)[...]”

Asadar, instanta de judecata urmeaza sa constate ca cererea partilor civile de revizuire a hotararii definitive pronuntate in dosarul penal nr. 2500/2/2017 intemeiata pe cazul prevazut la art. 453 alin. 1 lit. a) C. proc. pen. este admisibila in principiu, fiind formulata in termen (oricand).

In ceea ce priveste cazul de revizuire prevazut de dispozitiile art. 453 alin. 1 lit. e) C. proc. pen., neconcordantele existente intre alte hotarari definitive si cele pronuntate in dosarul penal nr. 2500/2/2017 au intervenit **cel mai devreme in data de 27.07.2023**, respectiv in data pronuntarii Deciziei penale 238/A/27.07.2023 a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, reprezentand momentul ramanerii definitive a hotararii.

In consecinta, si aceste termen pentru formularea unei cereri de revizuire intemeiate pe cazul prevazut la art. 453 alin. 1 lit. f) C. proc. pen. este respectat in cauza.

Asadar, instanta de judecata urmeaza sa constate ca cererea de revizuire intemeiata pe cazul prevazut la art. 453 alin. 1 lit. f) C. proc. pen. este admisibila in principiu, fiind formulata in termenul prevazut de legiuitor.

Raportat la indeplinirea conditiei privind calitatea persoanei care formuleaza cererea de revizuire, urmeaza a se constata ca aceasta este de asemenea indeplinita in prezenta cauza avand in vedere ca, astfel cum am mentionat anterior, cererea de revizuire este formulata de partile civile din cauza ca a facut obiectul dosarului nr. 2500/2/2017, in care a fost pronuntata hotararea a carei revizuire se cere.

(ii) Conditile privitoare la termenul de declarare a cererii

In ceea ce priveste a doua conditie, aceasta presupune ca cererea de revizuire sa fie formulata in scris si sa fie motivata, cu aratarea cazului/cazurilor de revizuire pe care se intemeiaza si a mijloacelor de proba in dovedirea acestuia.

Din aceasta perspectiva, cererea formulata de subsemnatii respecta toate aceste cerinte, fiind intemeiata pe cazurile de revizuire prevazute de dispozitiile art. 453 alin. 1 lit. a) si e) C. proc. pen. si

cuprinzand descrierea pe larg a elementelor de fapt cu caracter informativ care contureaza o serie de intamplari, situatii si stari care pot duce la dovedirea netemeinicii hotararii criticate.

(iii) Conditiiile privitoare la motivele de revizuire

In ceea ce priveste cea de-a treia conditie, urmeaza a se constata ca faptele si mijloacele de proba in baza carora este formulata prezenta cerere de revizuire nu au fost prezentate in cuprinsul unei cereri anterioare si ca acestea conduc in mod evident la stabilirea existentei unor temeuri legale ce permit revizuirea, fiind indeplinite astfel si cerintele de admisibilitate prevazute de art. 459 alin. 3 lit. d) si e) C. proc. pen.

II. Fapte si imprejurari ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei

Prezenta cerere de revizuire se intemeiaza pe dispozitiile art. 453 alin. 1 lit. a) si e) C. proc. pen., potrivit carora *„Revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când: a) s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză; e) cand doua sau mai multe hotarari judecatoresti nu se pot concilia[...]”*.

Cu privire la intelesul expresiei *„fapte sau imprejurari”*, atat in literatura de specialitate cat si in practica judiciara, s-a considerat ca aceasta **se refera la probele propriu-zise, ca elemente de fapt cu caracter informativ** cu privire la ceea ce trebuie dovedit in calea de atac a revizuirii, si anume **orice intamplare, situatie sau stare care, in mod autonom sau in coroborare cu alte probe, poate duce la dovedirea netemeinicii hotararii**¹. In acest sens, in doctrina si jurisprudenta exista consens ca probele trebuie sa fie noi, iar nu mijloacele de proba prin care se administreaza probe deja cunoscute.²

Faptele sau imprejurările noi pot determina revizuirea hotărârii definitive atacate **dacă nu au fost cunoscute de instanță la soluționarea cauzei**, întrucât nu au fost invocate în fața acesteia și nici nu rezultă din materialul probator existent la dosar. Mai mult decat atat, chiar si atunci cand o anumită faptă sau împrejurare a fost învederată instanței, însă aceasta s-a aflat în imposibilitatea administrării probei (de exemplu, martorii pe baza declarațiilor cărora se poate dovedi că cel condamnat s-a aflat în legitimă apărare nu au fost identificați), fapta ori împrejurarea ar putea fi invocată pe calea revizuirii, atunci când proba a devenit administrabilă (în exemplul menționat, după ce martorii au fost identificați).

Dispozitiile art. 453 alin. 4 teza intai din Codul de procedura penala consacra mentinerea sistemului revizuirii totale cu privire la motivul prevazut la alin. 1 lit. a) din acelasi articol, limitand incidenta acestui caz de revizuire la **situatiile in care pe baza faptelor sau imprejurarilor noi se poate dovedi netemeinicia hotararii de condamnare**, de renuntare la aplicarea pedepsei, de amanare a aplicarii pedepsei ori de incetare a procesului penal. Aceasta inseamna ca faptele sau imprejurarile noi trebuie sa conduca la o solutie opusa celei pronuntate prin hotararea a carei revizuire se cere.

Aceste fapte si imprejurari dovedesc **netemeinicia hotărârilor pronunțate în cauză**, atat la fond,

1 A se vedea in acest sens: I.C.C.J. - Sectia penala, Decizia nr. 953 din 10 martie 2011, www.scj.ro.

2 A se vedea in acest sens: N. Volonciu, *Tratat de procedura penala. Partea speciala*, Vol. II, 1998, p. 343.

cat si in apel, respectiv argumentele că:

- nu ar exista probe din care să rezulte folosirea, in acei ani, a *torturii, bătăii, etc. în scopul obținerii de declarații acuzatoare, presiuni morale pentru constrângerea persoanelor anchetate de a declara ce li se impunea etc., sau intenția sistematică de torturare a opozanților regimului Ceausescu.*
- eventualele “*evenimente*” in care au existat “*interacțiuni ale organelor de stat (chiar organe ale securității) cu mai multe persoane determinate*” s-ar fi “*petrecut cu mult înainte ori cu mult după anul 1985*”.
- nici o proba „*nu susține existența unui conflict (adversități) între autorități și populație sau parte din aceasta*” in perioada in cauza.
- „*politica statului roman la acea data nu era de reprimare a formelor de opoziție fata de regimul politic si conducatorul statului prin violenta*”.
- *dupa anul 1965 s-ar fi utilizat, in exclusivitate, „alte metode” pentru „temperarea si controlarea” opozanților, respectiv „influențarea pozitivă a persoanei, in sensul renunțării la astfel de preocupări, prin intermediul familiei, prietenilor, colegilor precum si arest la domiciliu, urmarire informativa, filaj, interceptari*”.
- victima Ursu Gheorghe Emil nu ar fi fost un „*veritabil*” disident politic, pentru ca “*materialele transmise la Europa Liberă*” de catre acesta si manifestele antitotalitare afisate la serviciu (mentionate in decizia in cauza “*părerii exprimate la locul de muncă*”) “*nu au fost făcute publice*”.

Acestea contrazic astfel argumentele retinute in decizia in cauza pentru inexistenta situatiei premise a infractiunilor contra umanitatii, respectiv tratamentele neomnoase, ca incadrare a faptelor deduse judecatii.

Va rugam respectuos sa aveti in vedere faptele si împrejurările enumerate mai jos:

1. Marturiile inregistrate audio-video si transcrierile executate sub egida Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Romanesc (IICCMER) a 17 fosti detinuti politic de la Aiud din anii 1980

In aceste marturii, fostii opozanti ai regimului Ceausescu au descris **represiunea** la care au fost supusi de Securitate si celelalte organe ale Ministerului de Interne, si **conditiile neomnoase** pe care le-au indurat in inchisori in acei ani, inclusiv in anul 1985. Aceste marturii dovedesc netemeinicia argumentelor folosite in hotărârile pronunțate în cauză, printre care acelea că in acea perioada nu ar fi existat un *conflict (adversitate) între autorități și populație sau parte din aceasta*, ca organele de stat nu ar mai fi folosit *violenta*, ca “*interacțiunile*” acestora cu detinutii respectivi s-ar fi “*petrecut cu mult înainte ori cu mult după anul 1985*”.

Toti cei 17 fosti detinuti politici dezvaluie ca au fost supusi la un regim de tortura psihica si fizica, inclusiv prin folosirea unor alti detinuti, de drept comun, si la conditi inumane de detentie. Iata cateva exemple:

Torturi

„M-au bătut cu pumnii și cu picioarele, m-am băgat pe sub birou, că începuseră să mă împungă violent cu un baston de cauciuc undeva pe aici, prin cartilaje, îmi stricaseră cartilajele, traheea...” (Mihai Ivanescu);

“[doi deținuți de drept comun violenți] au fost puși să-mi facă viața cât se poate de crudă, de rea... Au primit ordin. Am răbdat foarte mult. Pentru mine a fost o școală a umilinței, am fost lovit... Făcea tot timpul aluzii la fapta mea. Îmi spunea că nu o să mai ies de acolo, gesturi obscene de nedescris, înjurături, meschinării practice, pe care încă nu am puterea să vi le descriu. Amândoi făceau lucrul acesta” (Nicolae Litoiu);

„Mijloacele de represiune erau cam de genul acesta: „Mobra”. De fapt, ce era? În beton, într-o anumită celulă, era prinsă o za de lanț de care ți se prindeau lanțurile de la picioare, unite și ele la rândul lor printr-un lanț cu cătușele de la mâini. Stăteai într-o poziție – de aceea se cheamă „Mobra” – exact cum stai pe motocicletă, dar mult mai contorsionat. Auzisem de lucrul acesta și mulți stătuseră în poziția aceasta. Chircit pe vine, cu mâinile în poziția aceasta, la un moment dat mușchii cedau în marginile cătușelor, cu toată greutatea. Foarte puțini reușeau să reziste mai mult de o jumătate de oră. Mulți leșinau. Asta era o stare de tortură grozavă.” (Nicolae Litoiu).

Iulius Filip relatează torturile la care a fost supus:

“Și cineva, în timp ce dormeam, a venit și m-a lovit cu o bară în zona capului, aicea, apoi am fost aruncat într-un canal, care era acolo unde se montau locomotivele. Mi-am revenit după câteva ore, fiind tot sânge. Fața era foarte umflată... am avut zece zile de restrictivă-belciug. Restrictivă-belciug era o cameră de 2 m pe 3, iar în mijloc, în ciment, o verigă mare din metal. Mai era unul cu mine legat acolo... Ni s-au pus cătușe la mâini, lanțuri la picioare, un alt lanț care venea pe sub lanțul de la picioare, pe sub cătușe, și erai prins grămadă 24 de ore din 24, legat cu lacăt la acel belciug. Dacă voiai să îți faci necesitățile, gardianul nu venea, deci le făceai pe tine, lucru ce firește ducea la un miros îngrozitor. Pentru noi o dată, și pentru cei care intrau la noi. Practic, eram într-o stare de animalitate [...] Nu aveam dreptul la muncă, nu aveam dreptul la televizor, nu aveam dreptul la pachet, carte poștală sau altele pe care normal ar fi trebuit să le avem conform regulamentului lor” (Iulius Filip, acuzat de propagandă împotriva ordanduirii socialiste pentru “inscrisul dusmanos” intitulat “Laudă minciunii” îndreptat “în mod simbolic împotriva abuzurilor pe care le făcea regimul comunist și conducerii superioare de partid și de stat);

„M-au bătut mai mult cu pulanele și cu pumnii, dar în așa fel că nu mai știam de mine. După aceea m-au lăsat, m-au dus la garnizoană. Și, când m-am întors, după ce m-au desconcentrat, a fost cea mai mare durere pentru mine. M-au întins în așa hal, că am rămas atunci cu coloana... Atunci am rămas eu paralizat. O lună de zile. De-abia mergeam... Și după aceea, după tortura asta, și-au dat ei seama, dacă m-au adus în poziția asta, că nu au ce face cu mine, că o să mor oricum.... Și am avut noroc, am scăpat. Am scăpat, așa, destul de rău, dar am scăpat, nu am murit. Mi-au făcut o sechelă pe coloană de care nu am putut să scap. Și nici acum nu am scăpat” (Gheorghe Pavel, din lotul Totu).

Dupa eliberare in 1988, Iulius Filip a protestat deschis împotriva dărâmării bisericilor din România și a profanării cimitirelor:

“Firește că au urmat din nou arestări, din nou torturi, din nou bătăi” Familia sa a avut și ea de suferit: copilul “la școală era persecutat. Fata, la sport, era persecutată. Soția, la serviciu, retrogradată. Eu, permanent urmărit la locul de muncă” (**Iulius Filip**).

In legatura cu **presiunile psihice** la care erau supusi detinutii, **inclusiv familiile lor**, de catre despre cadrele de Securitate, **Ilie Ion** relateaza:

„presiunile psihice care se făceau, acestea erau deosebit de puternice, deosebit de insistente, pornind de la amenințări în legătură cu ce ar putea să mi se întâmple” (**Ilie Ion**);

„Anchetatorul mi-a spus la un moment dat, „Pentru ceea ce ai făcut, având în vedere poziția socială pe care o aveai, meriți glonțul!” Apoi adeseori aducea vorba despre copilul meu, spunându-mi că nu o să mai aibă viitor, despre familie, chiar despre rude” (**Ilie Ion**);

„[...] aveau o metodă chiar diabolică de a ne învrăjbi pe noi, cei care eram deținuți în celulă. Veneau la ușă, deschideau ușa și ziceau: „Cine e Ilie? Ieși afară!”. Mă scoteau și mă duceau într-o așa-zisă cameră de aer, care de fapt era un luminator de unu pe nu și mă țineau acolo. Același lucru se întâmpla și cu ceilalți deținuți. Ținuți ori acolo, ori în altă parte. Când veneai în celulă se nășteau suspiciuni, pentru că se bănuia că, dacă ai fost scos, ești informator, ești turnător și că te-ai dus și ai scris ceva despre ceilalți. Acest lucru se întâmpla cu toți, nu știai” (**Ilie Ion**).

„[...] in perioada de anchetă, aceasta s-a produs numai în teroare totală, macabră, și fizic, și psihic, mai ales psihic. [...] s-a înfuriat mai tare și a zis, scuzați-mă de expresie: „Te bag [...]. Aici sunt stăpân și pe trupul tău, și pe sufletul tău. De aici nu pleacă nimeni. Cine a intrat pe poarta aia mare, acolo, nu iese niciodată, decât în dubă sau în coșciug. Ia vino cu mine!”. Și m-a dus la un geam. Mișuna lumea pe stradă. Fiecare cu ale lui. Unii se duceau, alții se întorceau. „Îi vezi?” „Da, îi văd.” „Ei, ascultă-mă pe mine. Pe oricare dinăștia i-am lua și i-am băga aici, noi le găsim atâtea fapte că nu sunt buni decât de împușcat. Nu există niciunul nevinovat printreăștia. Fiecare are o vină. D-apoi tu, mă, care ești un criminal al poporului?!” Aproape să mă convingă că sunt vinovat, că sunt criminal al poporului. Nu că am cerut drepturile omului pe care Ceaușescu le-a semnat” (**Gheorghe Gherghina**).

Aceasi persoana confirma si **relatia de aservire a justitiei regimului Ceausescu fata de Securitate**:

„A venit o avocată [... numită] la proces și a încercat să bâiguie acolo ceva [...] lucruri la urma urmei absolut banale și pe care oricum le cunoșteau cei din completul de judecată, care de fapt și moțâiau, fiindcă, numai dacă nu voiai, nu-ți dădeai seama că de fapt condamnarea era scrisă dinainte. Judecata, procesul, ca și recursul, pe care poate nici nu trebuia să-l mai fac, erau hotărâte înainte. Totul era o mascaradă.” (**Ilie Ion**).

Aceasi aservire a justitiei fata de Securitate este confirmata de **Gheorghe Gherghina**:

“Știam că s-a judecat recursul, dar nu știam exact pedeapsa cu care am rămas. Că întotdeauna inculpatul sau deținutul nu era de față, orice verdict se dădea. Nu. Se dădea verdictul între ei acolo. Adică instanța cu Securitatea”.

Condiții inumane de detenție

„Se dădeau 10 sau 20 de zile de izolare. Erai băgat într-o cameră singur. Mâncai o zi da și una nu. Ți se puneau lanțuri pe picioare. Se dădeau trezirea la 5 dimineața și stingerea la 10 seara. În tot acest timp nu aveai pe ce să te așezi. Patul, care era un pat dur de scânduri sau din placaj, se ridica la perete și toată ziua trebuia să plimbi lanțul, să se audă zornăind.” (Nicolae Litoiu);

„Am stat în Rahova în condiții foarte grele... vara era deosebit de cald. Eram șase inși într-o celulă de trei și jumătate pe patru... Iar când ploua mai mult, vara și toamna, prin crăpăturile din ciment, din podea, ieșeau râme. Iarna era foarte frig” (Ilie Ion);

„Am avut litiază renală, ... nu am avut o medicație, nu am putut avea nici ceaiuri, ... s-au produs răni și o infecție urinară foarte gravă, care a fost accentuată și de frig” (Ilie Ion);

„Nu aveam aproape deloc asistență medicală... zile în șir, săptămâni în șir am raportat milițianului care ne păzea despre acest lucru și am cerut să se facă această analiză, care totuși o dispusese doctorul, nu mi s-a dat posibilitatea să se recolteze urina pentru a fi făcută analiza” (Ilie Ion);

„eram și foarte slăbit și aveam și dureri, mă simțeam și rău, și usturimi deosebite... milițianul, a deschis ușa [și mi-a spus] „Bagajul și ieși afară!”... Mi-a tras câteva înjurături și m-a împuns de câteva ori cu bastonul ... și am ajuns la izolare. Nu mi s-a spus pentru ce am fost pedepsit. ... acolo era un plutonier Vaida, se pare că vestit pentru răutatea și cruzimea lui. M-a înjurat și el și mi-a ordonat să mă dezbrac imediat... m-a mai împuns cu bastonul ... mi-a adus de îmbrăcat niște haine foarte subțiri și rupte de doc, era în luna februarie, niște papuci tot din doc, fără talpă, ... niște lanțuri foarte groase, ... iar la mâini mi-a pus cătușe pe care le-a strâns la refuz. Atunci când mi-a strâns cătușele imediat a dat sângele de la încheietura mâini.... Eram și bolnav... Izolarea consta dintr-o cameră lungă de vreo cinci metri, îngustă de doi metri și jumătate, care avea o tinetă, de fapt un bidon de vopsea mai mare, altceva nu aveam nimic pe jos decât ciment, și era o scândură lată de 60 sau de 80-90 de centimetri, prinsă, lipită de perete, care de afară prin niște pârghii metalice, la ora 10 se aducea de către milițian în poziție orizontală și pe care la ora 10 te culcai cu lanțurile și cătușele pe care le aveai. Dimineață la ora 5 zdrăngăneau pârghiile acelea metalice și trebuia să sari imediat din acel pat care era de fapt acea scândură. Chinul a fost pentru mine că strângându-mi cătușele la refuz și crăpându-mi pielea și intrând în carne, încă de a doua zi a început să se infecteze. Și am stat cu cătușele infectate la mâini, de fapt nu cinci zile, ci 12 zile... [am stat] cu infecția pe care o aveam în luna februarie, fără căldură, cu 100 de grame de pâine la două zile și cu picioarele aproape, de fapt goale, pe ciment” (Ilie Ion);

„[La Jilava] fiind spital, aduceau acolo deținuți din diferite pușcării, cu lanțuri la picioare și cătușe la mâini și, deși erau bolnavi, nimeni nu le scotea. Vorba directorului spitalului era: „Nu eu le-am pus lanțurile. Cine le-a pus să le ia!”. Și îi operau cu lanțurile puse. Al doilea lucru a fost și mai șocant. Era în spital o secție de femei unde nășteau multe deținute. M-am interesat dacă acolo au rămas gravide și mi s-a spus că nu, așa gravide au fost reținute... și acolo și-au născut copiii” (Borbély Ernő).

Tot **Borbély Ernő** relatează un episod de încercare de iradiere a sa în spital, coroborând marturia lui

Marius Boeriu data in cauza de fata:

„De la colegi am auzit că se făceau fel și fel de experimente pe oameni. Eu nu pot fi sigur de asta, dar pot spune că odată, pentru că la ulcer trebuia radioscopie, medicul m-a pus la aparat și m-a ținut mult. După vreo zece minute, când i-am atras atenția că ar trebui să termine, întrucât, din câte știu, aceste radiații sunt foarte dăunătoare organismului, mi-a spus să tac din gură, așa că am mai așteptat încă zece minute. Dar după ce au trecut alte 20 de minute, dacă nu mai mult, mi-am dat seama că asta e o iradiere intenționată și nici acum nu știu cât mi-a dăunat... și am ieșit din aparat” (Borbély Ernő);

„Așa se practica acolo, veneai de undeva la Aiud, stăteai zece zile la izolare, după aia te ducea pe secție. Începuse să-mi fie rău de atunci. Și cam prin luna decembrie, de la 80 kg cât aveam eu, am ajuns pe la vreo 60 kg. Nici nu puteam să mai stau în picioare. Ceream la medic. Parcă nici n-aveau. Dar aveau medic. ... Până la urmă, după vreo două luni de zile, am ajuns la medic. Și, când a văzut că nu mă mai pot ține pe picioare, că m-au dus aproape târâș, m-a trimis la spital, la Jilava. După analizele făcute acolo, s-a constatat că aveam o dischinezie biliară, asta făcea să am vărsături tot timpul, nu puteam mânca nimic, și asociată cu un TBC pulmonar... Înapoi la Aiud, am mai stat vreo trei luni, iar m-am îmbolnăvit. Când m-au dus din nou la spital, m-au dus cu ptoză renală. Îmi căzuse rinichiul, s-a dus de la locul lui” (Alexandru Mateescu);

„erau 20 de celule. La intrare pe secție, în dreapta, era biroul gardianului. În partea stângă se afla o magazie, în mijlocul căreia era un lemn gros pe care se afla un inel, așa îi spunem noi, cum era la fierărie înainte, din ăla mare, unde se tăiau niturile de la lanțurile de la picioare, care erau nituite sau cu un alt sistem, cu lanț și cheie, sau coliere cu șurub... Nu știam ce-i cu mine, de ce sunt acolo, de ce sunt singur, de ce nu este nimic în încăperea. Era o încăperea sinistră, fără niciun fel de mobilier, doar o mică găleată într-un colț, unde îți făceai necesitățile. În rest, absolut nimic. Era un geam în exterior, dar era o tablă din metal cu ceva găuri, urmau niște bare, gratii și, după gratii, un geam de sticlă. Ardea lumina zi și noapte. Aveam dreptul la următorul program: deșteptarea la ora 5. Din perete se ridicau două paturi printr-o bară metalică cu un mâner în exteriorul zidului, la gardian, formate dintr-un cadru metalic și o placă de PFL sau placaj, unde noaptea te culcai fără niciun fel de așternut, direct pe acea placă. Sunt anunțat, după insistențe, că am o pedeapsă suplimentară de un an de zile de restrictivă... Hrana: ... era un ciric de pâine, așa se numea, în hârtii scria 125 de grame, dar, de fapt, nu depășea 100 de grame, era sub, și o măcăligă sau un turtoi, care nu putea fi mâncat, fiind făcut din făină mucegăită sau tărate sau, știu eu, alte impurități. Felul întâi era o apă colorată, nu puteai determina ce anume e, cu câteva boabe de arpacaș. Și felul doi era un arpacaș, pe care nu-l puteai determina exact de câtă vreme este, pentru că viermii, după fierbere, erau așezați pe marginea farfuriei și, practic, nu puteai să-l mănânci... Am făcut, după numărarea zilelor petrecute acolo, 540 de zile de restrictivă”. (Iulius Filip);

„... am mai stat [la Rahova] cam patru luni. În patru luni de zile chiar am văzut moartea cu ochii mei. Tot ceea ce este mai macabru. Nu existau WC-uri unde ne-au băgat pe noi, era tinetă. Tinetă îi spuneau la un hârdău în care îți făceai necesitățile. Te lăsa până se umplea, să faci viermi, și pe urmă, când îți venea rândul să-l duci, să-l ții lângă nas,

lângă burta ta, ca să-ți miroși propriile fecale, ca să fie teroarea până-n sânge, din plin. Și, tremurând, te duceai cu el să-l golești în WC-ul acela”. (Gheorghe Gherghina).

Marturia lui **Iancu Marin** ilustrează refuzul **aparaturii represive de acordare a ajutorului medical** la timp și adecvat, celor cazuți sub puterea sa, descriind **moartea în detenție** a lui Ilie Baicu:

*„... Ilie Baicu, un om credincios[...] a făcut o congestie cerebrală... am bătut în ușă. A venit un locotenent, a țipat la mine: „Ce bați, domnule?!”. „Domnule”, zic, „uite omul ăsta, îl doare!”. Nu, nu a vrut sub nicio formă să ajute. Abia a doua zi noi l-am coborât din patul de sus în patul meu. Se tot întorcea cu fața la perete și nu mai vorbea. Începuse să horcăie. Am chemat dimineață din nou locotenentul, nu a vrut să-i acorde niciun fel de ajutor... când am revenit l-am găsit într-o stare jalnică. În sfârșit, cu chiu, cu vai, am reușit să obținem să-l transporte la o cameră unde era un doctor, care nu-ți făcea, bineînțeles, nimic și nici nu-ți dădea medicamentele necesare pentru a-ți stăvili durerile. Mai ales că ăsta era un caz deosebit, el trebuia dus la spital pentru intervenție calificată, ceea ce nu s-a întâmplat. L-au ținut acolo, l-au adus înapoi în cameră și a mai rezistat o noapte, după care dimineața, când noi am plecat iarăși la muncă, deja îi dăduse sângele pe gură, pe urechi, pe nas și după ce am plecat noi din cameră, ne-a și parvenit informația acolo, la birou, că Baicu a murit. De fapt, era una dintre metodele prin care se proceda pentru lichidarea noastră. Fiecare dintre noi avea niște suferințe, niște dureri, niște nenorociri, fiecare cu construcția lui biologică. Ei apăseau pe această pedală în așa fel încât **să-ți grăbească cât mai repede lichidarea, să te termine.**” (Iancu Marin).*

Din aceeași marturie rezulta atât regimul atroce de la “izolare” cât și faptul că afecțiunea și moartea lui Ilie Baicu au fost legate de acest regim:

„[Baicu] a fost băgat pe izolare, unde a rămas zece zile. Acolo ți se dădea, așa cum știm, o zi mâncare, o zi numai o cană de apă și atât. Plus că n-aveai pat, n-aveai nimic acolo. Te ținea pe ciment, mai băga și apă, mai dădeau și bătaie la unii, așa cum a fost cazul bietului Iulius Filip, care a avut suferințe înzecite” (Iancu Marin).

Alte victime care au decedat ca urmare a regimului inuman de la Aiud au fost **Dragos Oloieru**, „care era bolnav de ficat, dar el n-a mai apucat să moară în Aiud. L-au luat, l-au pus pe cursă și a murit undeva în Penitenciarul Jilava” (Iancu Marin) și **Florea Vlasceanu** (din lotul Victor Totu): „Au venit cu câinele, l-au introdus sub pat, și totuși n-au reușit atunci. Ne-au scos pe noi, ne-au dus într-o altă celulă, crezând că într-adevăr îl vor determina și n-au reușit. Însă l-au luat într-o altă zi și și-au dat seama că au procedat prost, pentru că noi eram acolo și știam de acum că **vor să-l și bată, vor să-l chinuiască, să-l terorizeze pur și simplu**” (Iancu Marin).

Același Iulius Filip descrie ceea ce profesorul de psihiatrie și disidentul **Ion Vianu** a numit “**psihiatria politică**”, într-un episod ce aminteste de experimentele naziste:

“...în vara anului 1982, luna iulie, pe neașteptate sunt luat și dus la poartă. La poartă sunt urcat într-o dubă și transportat spre o destinație necunoscută. Această destinație necunoscută, aveam s-o aflăm mai târziu, era spitalul Închisorii Jilava. Aici am fost internat forțat la secția Cronici, de care răspundeau doi colonei, unul Sârbu și unul Șerbănescu. Am fost introdus într-o cameră în pavilionul central, camera 105, dacă nu mă înșel. În această cameră era ceva îngrozitor, ceva ce o minte omenească nu poate să descrie sau să accepte. Oameni, doi într-un pat, oameni care cântau, oameni care urlau,

oameni care făceau pe ei, oameni care se dezbrăcau la pielea goală... Era o scenă de coșmar. Dar, mai mult, și peste toate acestea, toți acești oameni aveau tratament obligatoriu. Deci ori erai bolnav, ori nu, toți cei introduși în acea încăpere erau tratați. Firește că eu am refuzat să fac tratament, considerând că e o eroare introducerea mea acolo. Dar refuzul meu a fost repede anihilat, pentru că au venit la mine mai mulți oameni, îmbrăcați, m-au răstignit pe un pat de fier fără saltea, mi-au legat picioarele cu lanțuri de marginile patului și mâinile de capătul patului. Mi-au făcut o injecție prin haine. Această injecție prin haine a dus la o paralizie a legăturilor dintre sistemul nervos central și sistemul nervos periferic. A urmat un coșmar lung de paralizie a tuturor organelor. Am descris și în volumul doi³ mai în amănunt aceste experiențe, care se făceau direct pe oameni cu noile produse medicamentoase.” (Iulius Filip).

Dumitru Iuga organizase împreună cu alți șase tineri o „Mișcare pentru libertate și dreptate socială”. A fost condamnat pentru "complot împotriva orânduirii sociale”, desi initial Securitatea a incercat sa-i insceneze si lui o **acuzatie fictiva de drept comun**:

“există o plângere că eu aș fi furat niște casete video din fața Institutului de Cercetări Chimice, unde era mare șef Elena Ceaușescu, că aș mai fi furat din Televiziune lămpi electronice, benzi audio și foarte multe alte lucruri de natura asta. Nu mi-am făcut niciun fel de iluzii că aș putea să-i împiedic să-și pună în aplicare ce aveau planificat. I-am invitat să urce alături de mine scările blocului și am intrat în casă. Acolo oamenii și-au început meseria. Apoi s-a terminat toată povestea cu percheziția. A durat vreo trei ceasuri. Au luat ce-i interesa și am plecat împreună, însoțiți de alte două mașini care așteptau în stradă. Am plecat la arestul Securității din Calea Rahovei. Țsta este momentul de început al, să spunem, calvarului meu: 1983, 10 septembrie, când am fost arestat de Securitate sub acuzația unor fapte de drept comun, furt din mașini, furt din unitatea în care lucram... au fost ridicate niște monede. Făcusem o minicolecție de monede străine, de un cent, de o liră italiană, erau câteva acolo... Sigur că, în fond, îi interesa vraful de hârtii găsit la mine în casă” (Dumitru Iuga).

Dumitru Iuga descrie teroarea psihologica generata prin secretizarea selectiva a proceselor, condamnarilor si consecintelor suferite de ceilalti detinuti: „Supravegherea era foarte atentă, astfel încât să nu se afle ce a pățit deținutul respectiv”, confirmand ceea ce a declarat si Radu Filipescu.

Dupa detentia la Aiud, **Dumitru Iuga** a fost arestat din nou si „bătut ca la carte”:

“Îmi lăsasem barbă. Îmi smulgea câte un smoc de barbă, îl arunca jos. Îmi dădea câte o scatoalcă, mă arunca de pe scaun vreo doi metri, că eram firav în comparație cu lopețile de mâini pe care le avea el. N-a reușit să scoată nicio semnătură de la mine, niciun cuvânt scris în două-trei zile cât a durat ancheta[...] Mă ducea jos, mă aducea a doua zi, o luam de la capăt. Și asta s-a întâmplat zi de zi până în 17 decembrie... A mai fost adus cineva și, după pregătiri conspirative foarte serioase, a reușit să-mi șoptească că Timișoara este în sânge, că se întâmplaseră evenimentele de la Timișoara. Asta explica de ce fusesem lăsat în pace [...]”.

Suspiciunea lui **Radu Filipescu** (audiat in prezenta cauza) legata de moartea lui *Visky Árpád* la scurt

³ Iulius Filip, *op.cit*

timp dupa eliberarea de la Aiud este confirmata de Barabás János:

“...mereu îl căutam pe Visky Árpád, mereu ne-am întâlnit. Îmi spunea cât de sever este urmărit. Sincer să fiu, nu l-am crezut. Odată, stăteam în parc și îmi spune: „Uite-l, iar e aici!”. S-a așezat un bărbat bine îmbrăcat pe banca vecină. Altă dată, stăteam în grădina de vară, când zice: „Iar e aici!”. Nici n-a terminat bine propoziția, cineva mi-a pus mâna pe umăr, l-a salutat pe Árpai și l-a întrebat de sănătate, s-a uitat la mine, apoi a plecat... Știu că îi schimbau locul de muncă foarte des[...]. Ultima dată lucra la confecționarea jucăriilor, într-un atelier, într-o casă particulară. Am fost și eu acolo. La o săptămână după ce ne-am întâlnit ultima dată, vine un văr de-al meu care locuiește la Sfântu Gheorghe și spune că un fost deținut politic a fost spânzurat, l-au găsit mort. Nu m-am gândit la Visky Árpád, de-abia ce ne întâlniserăm și mi-a spus că pleacă în Ungaria, are toate actele în regulă.... De asta nu m-am gândit că despre el e vorba... Seara am auzit la Europa Liberă că Visky Árpád a fost găsit spânzurat în pădure lângă Sfântu Gheorghe. Nu cred să fi fost autostrangulare, se pregătea să plece în Ungaria. Am fost și în casa lui în vizită, avea două fete frumoase, era iubit și de nevastă. Nu cred că s-a spânzurat...”⁴.

Conform declarațiilor fostilor detinuti, **regimul neomenos de la Aiud a dus la spitalizarea urmatorilor opozanti politic:** Ion Drăghici, Pál Ádálbert, Dumitru Stanciu, Gheorghe Măgureanu, Nicolae Ion, Dragoș Oloieru, Dan Tucă, Florentin Scaletchi, Ion Munteanu, Petre Mihai Băcanu, Lucian Iancu, Dumitru Iuga, Carol Olteanu, Gheorghe Pavel, Landry Piroska, Carmen Popescu, Otto Kügler, Borbély Ernő.

2. Cartea “*Lupta mea pentru syndicate libere în România*”, îngrij., studiu, note și selecția documentelor de Oana Ionel și Dragoș Marcu; cu un studiu de Marius Oprea, Polirom, 2005

Aceasta carte contine marturia lui Vasile Paraschiv, a carui opozitie si suferinta datorata Securitatii regimului Ceausescu sunt de notorietate. Ele au fost recunoscute de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (ICCMER) care a depus la Parchetul General o plângerea penală împotriva mai multor ofițeri ai fostei Securități, ai Miliției, precum și pe numele unor procurori și psihiatri, implicați în acțiunile represive împotriva sa. A mai fost recunoscut de Presedintele Traian Basescu, care i-a conferit o distincție a statului roman.

In marturia sa, Vasile Paraschiv descrie **torturi bestiale fizice pana isi pierdea cunoștința, torturi psihice, inclusiv amenintari ca va fi ucis “ca Gheorghe Ursu din București”, ca va fi “omorât cu întreaga familie”;** internare abuziva la *Spitalul de nebuni Săpoca (jud. Buzău)* unde a fost supus unui *tratament medical obligatoriu*, etc.

⁴ *Ibidem*, p. 349

3. Raportul Amnesty International pentru Romania, 1980⁵

Din raport rezulta represiunea la care erau supusi opozantii regimului comunist din Romania in acei ani, inclusiv exemple de psihiatrie politica si sub alte forme.

Sumarul raportului:

*„Despite official criticism of "errors" committed under Gheorghiu-Dej and amnesties in 1976 and 1977 affecting 28,000 people (mainly juvenile offenders or people arrested or sentenced for leaving or attempting to leave the country illegally), **serious human rights violations have continued in Romania.** While the number of those sentenced to long terms of imprisonment on overtly political charges, such as "anti-state propaganda", appear to have fallen in recent years, **dissenters are nonetheless penalized in many different ways, both legal and extra-legal.** These include not only prolonged police surveillance, harassment, intimidation, vilification, loss of jobs or demotion, but also confinement in psychiatric institutions, forced labour, deportation and imprisonment, often on what Amnesty International believes to be false charges of offences such as "parasitism", "disturbance of public order", "homosexual relations" and "embezzlement", etc.*

In traducere:

*„In ciuda criticilor oficiale a unor „erori” comise sub Gheorghe Gheorghiu-Dej si amnistii in 1976 si 1977 care au afectat 28,000 de persoane (in principal delicventi minori si oamnei arestati si condamnati pentru parasirea sau incercarea de parasire ilegala a tarii), **incalcari grave ale drepturilor omului au continuat in Romania.** In timp ce numarul celor condamnati la pedepse lungi cu inchisoarea pentru acuzatii politice pe fata, cum ar fi „propaganda impotriva statului” pare ca a scazut in ultimii ani, **disidentii sunt totusi penalizati in mult alte moduri, atat folosind justitia si in afara justitiei.** Acestea includ nu numai supravegherea de lunga durata, hartuirea, intimidarea, defaimarea, pierderea serviciului sau degradarea, dar si izolarea in institutii psihiatrice, munca fortata, deportarea si arestarea / incarcerarea, deseori sub pretexte pe care Amnesty International le considera acuzatii false cum ar fi “parazitism”, “tulburarea ordinii publice”, “relatii homosexuale”, “delapidare”., etc.*

4. Raportul Amnesty International pentru Romania, 1987⁶

Raportul este subintitulat: *Romania: Human rights violations in the eighties*

Sumarul raportului:

*„This report documents the persistent pattern of human rights abuse in Romania in the 1980s, a period in which the **authorities have imprisoned their critics and jailed hundreds of other men and women for wanting to exercise their rights to leave the country.** Some prisoners of conscience have **been tortured or beaten and jailed for years after unfair trials,** while other critics of the government have been put under house arrest, **have lost their jobs and then being charged with “parasitism”, or being attacked in the street by thugs believed to be acting for the authorities”.***

⁵ Raportul este disponibil si aici: <https://www.amnesty.org/en/documents/eur39/005/1980/en/>

⁶ Raportul este disponibil si aici: <https://www.amnesty.org/en/documents/eur39/002/1987/en/>

In traducere:

„Acest raport documentează tiparul persistent de încălcare a drepturilor omului în România în anii 1980, perioadă în care autoritățile și-au închis criticii și au închis sute de alți bărbați și femei pentru că doreau să-și exercite drepturile de a părăsi țara. Unii prizonieri de conștiință au fost torturați sau bătuți și închiși ani de zile după procese trucate, în timp ce alți critici ai guvernului au fost puși în arest la domiciliu, și-au pierdut locul de muncă și apoi au fost acuzați de „parazitism” sau atacați în stradă de către bandiți despre care se crede că acționează pentru autorități.”

In acest raport sunt documentate si doua cazuri de moarte in detentie ca urmare a tratamentului la care opozantii au fost supusi:

Geza Palfi:

„In May 1984 the organization received reports that Geza Palfi, a Roman Catholic priest from Odorheiu Secuiesc and a member of the Hungarian ethnic minority from Transylvania, had been arrested. after preaching a sermon on Christmas Day · 1983 protesting at that day being designated an ordinary working day. Reportedly he was beaten so badly by the police while in custody that he was taken to Tirgu Mures hospital in a critical condition and subsequently died of liver failure, officially diagnosed as cancer of the liver”.

In traducere:

„În mai 1984, organizația a primit rapoarte că Geza Palfi, un roman Preot catolic din Odorheiu Secuiesc și membru al etniei maghiare minoritate din Transilvania, fusese arestat. după ce a rostit o predică despre Ziua de Crăciun · 1983 protestând împotriva desemnării acelei zile ca o zi de lucru obișnuită. Se pare că a fost bătut atât de rău de poliție în timp ce era în arest, încât el a fost dus la spitalul din Tirgu Mures in stare critica si ulterior a murit de insuficiență hepatică, diagnosticată oficial ca si cancer la ficat”.

Celalalt caz este al lui **Gheorghe Ursu:**

„The other case was that of Gheorghe-Emil Ursu, a 60-year-old civil engineer from Bucharest, who was arrested on 21 September 1985. He had reportedly been under continuous investigation since 3 January after making critical remarks about government policy and President Ceausescu personally. Following a search of his office a large number of his personal diaries covering a 40-year period were taken by the authorities, who allegedly attempted to induce him to implicate people mentioned in these diaries in an anti-government conspiracy. On 26 October his wife was informed by the authorities that he was ill in custody and on 19 November she was told that he had died of heart failure. Gheorghe-Emil Ursu was cremated on 23 November. Relatives were only allowed a very brief view of the body on 22 November and reportedly observed blood stains on the shirt and injuries to the left temple. Amnesty International received allegations that he had been severely ill-treated in custody and that this had caused his death. On 5 December Amnesty International wrote to the authorities expressing its concern at the death and calling for a full and impartial investigation into the circumstances surrounding it. The organization did not receive a reply and to its knowledge no such investigation was carried out”.

In traducere:

„Celălalt caz a fost cel al lui Gheorghe-Emil Ursu, un inginer civil în vârstă de 60 de ani din București, care a fost arestat la 21 septembrie 1985. Se pare că ar fi fost aflat în continuă anchetă din 3 ianuarie după ce a făcut observații critice despre politica guvernamentală și despre președintele Ceaușescu personal. În urma unei căutări din biroul său un număr mare de agende personale care acoperă o perioadă de 40 de ani au fost luate de autorități, care ar fi încercat să-l determine să implice persoanele menționate în aceste jurnale într-o conspirație antiguvernamentală. Pe 26 octombrie, soția sa a fost informată de autorități că era bolnav în arest iar pe 19 noiembrie i s-a spus că el a murit de insuficiență cardiacă. Gheorghe-Emil Ursu a fost incinerat pe 23 noiembrie. Rudelor li s-a permis doar o privire foarte scurtă a corpului la 22 noiembrie și ar fi observat pete de sânge pe cămașă și leziuni la tâmpla stângă. Amnesty International a primit acuzații că el fusese grav maltratate în arest și că acest lucru i-a cauzat moartea. **Pe 5 decembrie Amnesty International a scris autorităților exprimându-și îngrijorarea la moarte și solicitând o anchetă completă și imparțială asupra împrejurările care îl înconjoară. Organizația nu a primit răspuns și din ceea ce cunoaste nu a fost efectuată o astfel de investigație**”.

5. Documentul „Congressional record - US Senate” din 26 iunie 1987⁷

Documentul atesta ca din cauza mai multor cazuri de incalcare ale drepturilor omului (printre care cazul Ursu), senatorul Armstrong a propus un amendament de retragere a Clauzei Natiunii celei mai Favorizate ce era acordata Romaniei. Amendamentul numit *Armstrong-Dodd* a fost aprobat.

Deci acest caz nu a fost lipsit de importanta pentru Securitate si regim, adica al unei persoane care nici nu ar fi fost disident, asa cum a s-a motivat in deciziile in cauza. Interesul evident al conducatorului comunist Nicolae Ceausescu pentru clauza natiunii celei mai favorizate si deci pentru imaginea Romaniei in Statele Unite ale Americii conduce la concluzia ca „instrumentarea” cazului lui Ursu Gheorghe a avut o anumita importanta pentru regim.

Coresponenta dintre partea americana si ministerul de externe roman, care a inceput la scurt timp dupa arestarea lui Gheorghe Ursu (mai exact, pe 9 octombrie 1986,) ca si corespondenta intre ministerele de interne si externe (a se vedea Dosarul UP al cauzei, Vol 12, filele 68-97), dovedesc acelasi lucru si arata ca torturarea si uciderea lui Ursu Gheorghe a fost urmare a unei decizii luate la nivelul conducerii regimului comunist, care a considerat ca este necesara si preferabila o dubla deghizare: pe de o parte, a cazului politic intr-unul de drept comun, iar, pe de alta, a mortii disidentului ca fiind urmare a unei „afectiuni cardiace preexistente” (evident, inexistente in realitate).

6. Articolul psihiatrului si disidentului Ion Vianu, “Persecuția psihiatrică a opozanților și disidenților”⁸

In acest studiu sunt descrise cazuri de persecutie politica in perioada dictaturii Ceausescu.

⁷ <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/GPO-CRECB-1987-pt13/pdf/GPO-CRECB-1987-pt13-4-2.pdf>

⁸ Acest articol este accesibil si la adresa <https://revista22.ro/istorie/persecutia-psihiatrica-a-opozantilor-si-disidentilor> (25 aprilie 2022).

7. Cartea “Caderea unui dictator”, care include articolul cercetatorului Dumitru Lacatusu “Opozanții și Securitatea în 1989”

Acest studiu este bazat pe documente ale Securității de la CNSAS și din arhiva CC al PCR, Ceaușescu. Din documentele citate rezulta Nicolae Ceaușescu a declarat într-un discurs din 1968 ca „*numai un nebun se putea împotrivi socialismului*”⁹.

Mai rezulta ca în perioada Ceaușescu a comunismului românesc, „*psihiatra a fost una dintre practicile represive utilizate pe scară largă împotriva oponenților politici ai regimului*” . Dosarele Securității conțin numeroase cazuri ale unor persoane reținute pentru răspândirea de manifeste și a căror anchetă s-a încheiat cu propunerea supunerii lor unor examene psihiatrice pentru a se constata starea lor mentală, pornind de la „bănuiala” ofițerilor cu privire la aceștia.

Sunt prezentate numeroase cazuri de opozanți anchetați de Securitate în care procurorul de caz și apărătorul din oficiu au susținut măsura internării într-un spital până la însănătoșire. Sunt tratate și cazuri bine documentate de represiuni violente și morți suspecte ale disidentilor: Mugur Călinescu¹⁰, Ferencz Balint, Ilarie Munteanu, Maria Mircescu (soția disidentului Dumitru Mircescu)¹¹, Anna Cihorean¹², Ferenc Csaki (omorât în bătaie de comandantul Securității Târgu Secuiesc, în 1987)¹³, Erno Ujvarossy¹⁴, Emilia Kimeri (al cărei caz este cercetat de Secția Parchetelor Militare, pe baza sesizării CNSAS)¹⁵.

8. Declarațiile olografe a 13 dintre muncitorii care s-au opus regimului Ceaușescu la Brașov, în noiembrie 1987, marturii date la începutul anilor '90 în cadrul organizației „15 noiembrie”.

Opozanții au relatat represiunea violentă, fizică și psihică, de tip „stalinist” la care au fost supuși pentru că au strigat „Jos Ceaușescu, jos dictatura!” și și au dat jos tabloul uriaș cu Ceaușescu de la Consiliul Județean Brașov pe 15 noiembrie 1987. Ei relatează condițiile inumane de anchetă (inclusiv în timpul nopții), aservirea sistemului judiciar față de Securitate, și deghizarea acuzațiilor de opoziție politică sub pretexte de drept comun.

Se adaugă o fișă cu documente privind-l pe Vasile Vieru, care a decedat la scurt timp după anchetarea sa de către Securitate, datorită unor afecțiuni medicale aparent strans legate de regimul de tortură la care a fost supus în timpul anchetei din noiembrie 1987.

⁹ Nicolae Ceaușescu, *Cuvântare la mitingul din Piața Universității din București, cu prilejul inaugurării noului an universitar, 1 octombrie 1968*, în Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul desăvârșirii construcției socialiste*, București, Editura Politică, 1969, p. 542.

¹⁰ <https://adevarul.ro/stiri-locale/botosani/povestea-lui-mugur-elevul-torturat-de-securitate-1672211.html> , accesat 31.5.2023. Datele se coroborează cu cele din dosarul ACNSAS I4172.

¹¹ Raportul Voyame, deșus că înscris în dosarul acestei cauze, documentează un număr semnificativ de alte cazuri de represiune violentă a regimului Ceaușescu împotriva opozanților săi, inclusiv cazul Gheorghe Ursu (p. 74). Raportul poate fi examinat online în Noua Revistă de Drepturile Omului, nr. 4, 2019: http://www.revistadrepturileomului.ro/assets/docs/2019_4/NRDO%202019_4_raport.pdf accesat 31.05.2023

¹² Liviu Tofan (editor), *op. cit.*, p. 64.

¹³ *Ibidem.*

¹⁴ *Ibidem*, p. 75.

¹⁵ Dosar ACNSAS fond informativ I 42537, 2 vol.

Aceste documente demonstrează netemeinicia tezei din decizia ICCJ și din sentința de fond din această cauză, conform cărora Securitatea nu ar mai fi folosit metode violente după 1965. Prezentăm câteva fragmente semnificative:

„Am fost anchetat de căpitanul Neagu și locotenent Ioan . Zi de zi și noapte de noapte același neterminabile declarații, zeci și zeci de pumni în cap și în stomac. Mai ales locotenentul Ioan avea ... o deosebită plăcere să-mi facă capul tobă. Tortura psihică pentru mine a fost îngrozitoare, pe lângă înjurături și expresii care nu-și au locul, a fost o tortură psihică pe care cred că nu am să uit nici în mormânt” (Broasca Dumitru);

„La miliția București ... ancheta de curgea în felul următor: așezat în genunchi pe scaun cu spătar, eram bătut la palme și la tălpi cu bastonul de cauciuc. După care eram pus să dau declarație. Palmele nu le mai simțeam de durere și n-am mai putut să scriu nimic. Scria anchetatorul declarația și eu doar reușeam să semnez . Această anchetă se desfășura de două trei ori pe zi sau două trei ori pe noapte . După aproximativ 30 de declarații date în fața anchetatorilor am fost trimiși din nou la Brașov .” (Buceanu Aurel);

„M-a anchetat fostul șef al serviciului “Anchete Penale” care îmi spunea că nu mai văd soarele și luna iar dacă mă găsește și pe materialul filmat va fi și mai rău . Am fost anchetat de doi milițieni probabil din jud. Prahova care m-au bătut încontinuu și găsim-mi o iconiță, au vrut să mă răstignească ca Isus Cristos” (Cartas Vasile).

„Acești doi milițieni m-au așezat în genunchi pe un scaun cu spătar după care m-au bătut peste tălpi cu bastonul de cauciuc și cu un picior de scaun. Înainte de aceasta m-au întrebat dacă am suferit de vătămături.... La București pe tot parcursul anchetei am fost anchetat de patru anchetatori. Prima noapte de chin pentru mine a fost chiar în prima seară când am fost trezit la 1:00 noaptea și scos la anchetă. Ancheta a durat cam trei ore jumate poate patru . La această anchetă am fost torturat psihic . Declaram verbal ce am făcut după care eram lăsat să adorm (moțâi) pe scaun. După ce scăpăm ochii anchetatorul răcnea la mine să mai declar odată sub pretextul că dânsul nu auzit ce am declarat sau nu a înțeles.

Am mai fost anchetat de încă 5-6 ori la care am fost torturat fizic în sensul că m-au bătut la tălpi, la mâini și peste față cerându-i să declar ce spun ei Unul dintre ei chiar mi-a spus să declar cum îmi spun ei dacă nu acolo îmi vor putrezit oasele . Ori că voi fi închis toată viața, ori că mă vor omorî.” (Cojocea Nicușor);

“Am ajuns la poliție unde un grup de civili ne-au înconjurat și ne-au dus în clădirea poliției . Un locotenent major a început să ne înjure după care a început să mă lovească până am căzut apoi a început să dea cu picioarele până când nu mai știu de mine Un soldat m-a udat cu apă mi-am revenit și am început să dau declarații de la 15:00 până în jurul orei 20:00-21:00. Am scris tot ce dicta.

.... Când am ajuns la plutonierul Moldovan acesta început să mă bată și apoi mi-a spus să revin vineri 20-11- 1987. Am revenit tot la el. Acest lucru a durat câteva săptămâni . În tot acest timp am simțit durere de plămâni ... După externare[din spital] eram mult mai rău decât înainte. ... După câteva săptămâni în care am reluat lucrul, mă simțeam din ce în ce mai rău. “ (Enache Petru);

„... Au intrat niște indivizi și unul dintre ei m-a lovit la cap cu ceva dur ... sunt dus la poliția din Brașov pentru a fi anchetat . Sunt luat la bătaie și după care mi se ordonă să scriu tot ce știu... Bineînțeles că refuz ... si sunt bătut de o persoana care răspunde la numele și gradul de căpitan Rădoi. La Brașov am mai fost bătut și de maiorul Florea. În acest timp cat am fost la arestul Poliției mereu am fost supus unor bătaii și stresului...

Ajuns în București în niște condiții neomenești am fost preluat de colonelul Lupu care de la bun început s-a dovedit a fi un om fioros care ne bătea și vorbea foarte urat . “ (**Gyercó Gheorghe**);

“Am fost arestat în 16.11 1987 până la 30.11.1987 în Brașov. Apoi dus la București. In tot acest timp am fost bătut, torturat, lovit în ficat, plămâni, coloana vertebrală, tălpi, picioare” (**Ifrim Ioan**);

„Mi-au dat foarte multe perechi de palme, lovituri la coaste și la fluierile picioarelor, răsucire de brațe, pumnii în cap.... Acesta s-a năpustit asupra mea cu o furie năprasnică spunând că eu sunt persoana care l-a lovit, dându-mi câteva lovituri de am văzut stele verzi . Toți acești ofițeri m-au înjurat de Dumnezeu, de părinți și tot cele venea la gură. La un moment dat unul dintre ei i-a spus celuilalt “mai lovește tu că eu am obosit.” Această tortură a durat aproximativ patru ore”. (**Haldan Gheorghe**);

„Prima mea declarația fost foarte simplificată, fără nume, fără să scriu ce am strigat pe stradă, o declarație care nu le-a căzut la inimă și pentru care am primit o bătaie timp de o oră [de la ofițerii Miliției] . Nu pot spune în cuvinte ce am simțit sau ce era în capul meu, dar, pot spune că ce a urmat a fost mult mai îngrozitor. Ancheta a durat până la ora doișpe noaptea si în acest timp am fost obligat să execut tot felul de munci, dacă le pot numi așa . Să stau într-un picior fără să mă mișc, să stau pe vine sau stand pe vine să țin la verticală un creion pe masă cu barba. Ore înșir cu asemenea torturi. “. (**Marius Boeriu**);

„După șapte zile cat am stat la Miliția Brașov m-au dus la București și din nou declarații peste declarații . Am luat și bătaie la palme și la tălpi cu bastonul de cauciuc în câteva rânduri .” (**Nicutari Pavel**);

„Seara m-au băgat în beciul miliției în camera 10 împreună cu un domn care a fost cel mai tare bătut din câte am văzut atunci la miliție și se numește Gherko Gheorghe . In acest beci am fost bătut și maltratat iar seara mă trezeau de trei ori și mă băteau. La Inspectoratul General al miliției din București am stat aproape trei zile ... și aici s-a întâmplat același lucru ca la miliția din Brașov unde am fost bătut și maltratat dar aici se tortura psihic prin oboseală și aceleași întrebări, aceleași declarații”. (**Ordace Dan**);

„... Un milițian [...] si m-a pus iarăși să povestesc cum am fost după aceea au început să mă bată și să mă îmbrâncească, să mă tragă de păr. A zis că sa le spun ce mai ce mai știu. M-au ținut până dimineață . în fiecare zi se întâmpla același lucru mă bătea, mă chinuia, îmi dădea câte două linguri de arpacaș să mănânc și o cană de ceai dimineața și o feliuță de paine .” (**Tudoran Stana**).

9. O selectie de marturii ale muncitorilor de la Brasov din volumul *Ziua care nu se uita* editat de istoricii Marius Oprea si Stajerel Olaru¹⁶

Si aceste marturii, transcrise de pe inregistrările audio cu victimele ale cercetătorilor mai sus mentionati se coroboreaza cu cele de mai sus, relevand faptul ca nu numai cei doi martori audiati in cauza au fost torturati in aresturile Militiei si Securitatii in 1987, dar si zeci de alti colegi ai lor. Iata cateva exemple:

Aurel Hoszu: „*In momentul in care am intrat in sediu, pe casa scarilor, m-au luat si m-au izbit de zid... Din momentul acela au inceput bataile. Mi-au spart si arcada... Am fost legat cu lanturi de miini si cu bile la picioare*”. „*... nu mai stiai cand era zi si cand era noapte. Bastoanele de cauciuc la talpa si pe urma eram pus sa scriu declaratiile. Si eu scriam in declaratie ce facusem, mai bine zis ca vazusem. ‘Nu-i bine, alta’. Ma loveau peste palme pana nu mai puteam sa tin pixul. Ii interesa cine a condus revolta, cine era oranzatorul. ‘Ai spart candelabrul! Trebuie sa spui ca ai spart candelabrul de la judeteana!’*”;

Gheorghe Banciu: „*Unul dintre ei a dat ordin sa se aduca niste catuse pentru a fi cit mai bine imobilizat si batut pentru ca sint ‘rau’... Dupa ce am fost prins cu mina in perete... am fost batut si la talpi, incit nu mai puteam de durere*”;

Ioan Dan: „*Aproximativ 10 minute ma bateau la talpi asezat in genunchi pe un scaun, dupa care ma bateau la palme. Primele 30 de lovituri le-am simtit, dupa care nu mai eram in stare sa simt nimic... Aveau un stil aparte de a ma lovi. Imi luau declaratii si mi-o citeau stind in capatul celalalt de masa. In felul acesta eram nevoit sa ma intend pentru a semna hirtia. Celalalt anchetator, aflat in partea cealalta a mesei, in momentul cind vroiam sa semnez, ma lovea in rinichi cu bastoul, atat de tare incit am cazut si in acel moment, cred ca era vreo 4 dimineata, le-am spus ca nu mai vorbesc cu nimeni pina nu vine cineva de la procuratura... Anchetatorul meu... ma batuse atat de rau la picioare, incat dupa o noapte si o zi de ancheta n-am mai putut sa merg pe jos timp de doua saptamini*”;

Mihai Macovei: „*La uzina eram sub presiune psihica, mai ales pentru ca veneau de la Partid sau sefii de sectie si ne amentintau ca vom fi impuscati. Personal activistul de pe sectie...: ma criminalule, tu meriti sa te-mpuste! Lasa, o sa vedeti voi!’... M-au ridicat pe 18 dimineata si am fost batut o noapte intreaga, pina pe 19. In pauza de bataie trebuia sa scriu declaratiile... Am trecut prin miinile a numerosi anchetatori, veneau cam cinci in fiecare zi. Problema lor era ca nu vroiam sa recunosc*”;

Ioşif Farkas: „*... cand am fost scos din celula, era in jurul orei 11 noaptea si dus cu catusele la maini... pe scari. Acolo am fost dat in primire unui capian Radoi... Acesta m-a batut o noapte intreaga fara sa ma puna sa declar nimic in scris... O noapte intreaga am fost batut si nu am putut sa recunosc nimic, pentru ca pur si simplu nu era adevarat ceea ce imi cerea sa recunosc. M-am batut cu bastonul a maini, la palme, pina dimineata, cred ca in jur de ora 5.... La Bucuresti ... chiar din prima seara am fost dus la ancheta*

¹⁶ Nume fisier: Inscrisul.4.Marturii.Brasov.15.noiembrie.Ziua.care.nu.se.uita.pdf

care a durat toata noaptea si unde am fost din nou batut cu bastonul de lt. maj. Iordache, care vroia acelasi lucru: sa declar ca am spart usa Consiliului Judetean, si ca l-am lovit pe primarul Calancea. Dupa cateva zile am inceput sa fiu scos la ancheta numai noaptea... Vroiau sa schimb din nou sintagma, dar de aceasta data cu 'elemente huliganice'. Aici vroiau sa ajunga. Sa declaram in scris ca santem huligani... Nu, ei simplificau totul pentru a ne judeca exact pentru asta, pentru huliganism, nu pentru protest politic si social”;

Marius Nicolaescu: „Eram intr-o colivie – nu aveam unde sa fug de sistem si de Securitate. Colivia asta se numea Romania. Oriunde as fi fugit in tara asta, puteam fi arestat si dus intr-o celula la Militie... Bataia a inceput imediat. N-au stat mult la discutie. Am fost dus intr-o celula cu inca patru muncitori si un tip arestat pentru trafic cu aur, dar care era acolo pentru a obtine informatii despre noi... In prima faza am fost anchetat de un ofiter din Brasov, dupa aceea au adus ofiteri de securitate in alte judete. Dupa trei zile de ancheta, timp in care am fost batut asa cum nu m-a batut nimeni vreodata, n-am reusit sa mai ascund nimic... Noi o numim ancheta acum, dar n-a fost ancheta. A fost un fel de rezbanare a sistemului impotriva noastra. Pe vremea aceea, la Militie, in orice birou... la inaltimea de un metru, se afla in zid un piron prins in beton, cu un belciug la capat, de care erau legati infractorii cu ajutorul catuselor. Ca in evul mediu... Ofiteru a luat un scaun, l-a pus cu spatarul la perete, si mi-a zis ‘Ia urca-te tu in genunchi pe scaun si stai cu fata la perete!’. M-am urcat si nu i-a convenit. A mai pus doua tomuri din cuvantarile lui Ceausescu pe scaun si m-a pus sa ma urc din nou. De ce? La inaltimea la care eram nu-i convenea pentru ca nu avea acces liber la rinichiul meu. Si in felul acesta putea sa ma loveasca cum trebuie. Apoi ma puneau sa stau cite o carte de un kilogram in fiecare mana, cu bratele intinse si dupa un sfert de ora nu mai stiam ce se intampla cu mine. Daca imi coboram mainile sub nivelul liniei de pe perete, incepeau sa ma loveasca cu bastoul tot in rinichi, locul cel mai sensibil, si fara sa lase urme. Nu-mi rupeau mainile, nu ma invineteau, pentru ca trebuia sa arat bine in poza... [La Bucuresti] ne-au transporta cu o duba inchisa plina de arestati cu catusi la maini si la picioare. Aici se simtea ca e cu totul alta Militie, mult mai dura, mult mai militaroasa... In celule stateam cu detinuti de drept comun... Am fost anchetat de un singur maior, si primele trei zile nu ne lasau sa dormim. Eram anchetat numai noaptea. Lipsa somnului a fost singurul element de tortura... Au inceput sa fie redirectionate toate declaratiile. Trebuia sa fim legati de Codul Penal, la distrugerea de bunuri, vandalism si huliganism. Brusc nu ne-a mai intrebat nimeni de Ceausescu, de comunism, de nimic...” “Am fost anchetat si declaratiile mi-au fost smulse prin tortura, batai, ancheta prelungita pana la 20 de ore pe zi”;

Dumitru Broasca: „De cum am coborat din duba am cazat ... intr-un WC. Au intrat doi subofiteri si ne-au umplut capetele de pumni... A fost adus si un minor... Numele minorul era Dan Ordace. Acesta a fost intr-adevar eliberat... dar marturiile sale, care imi declara in 1990, au fost obtinute sub tortura – au fost (ca si in cazul altor retinuti, asupra carora nu se putuse proba participarea la distrugere) folosite la intocmirea actului de acuzare, minorul anchetat fiind citat ca martor in rechizitoriul Procuraturii (o practica de altfel cu totul in afara legii)”;

Vasile Anghel: „Pe data de 16 noiembrie a venit in uzina **un colonel de Securitate** care mi-a tinut un discurs in care imi explica cum niste huligani au devastat Primaria si Consiliul judetean de partid si ma intreba daca nu stiu pe cineva dintre muncitorii care au fost acolo... Am observat 4 persoane necunoscute care asteptau pe cineva, probabil pe mine... M-au identificat si mi-au spus ca nu-mi voi mai vedea copilul, care avea 4 saptamani, niciodata. M-au introdus intr-o masina si continuau sa ma intrebe daca am fost la demonstratie... Stateam inghesuiti ca niste animalele si legati cate doi cu catusel. La urcarea in masina ni s-a spus clar: ori mergem in padure la Sinaia, ori la Balta Alba sa ne execute... Pe mine m-a anchetat cpt. Erhan, cel putin asa a declarat ca-l cheama. A fost foarte dur cu mine. ‘Aici o sa povestesti si despre tata pe care ai supt-o la ma-ta!’ si mi-a aplicat o lovitura peste urechea dreapta si un pumn in stomac rapid, fara sa-mi dau seama, incat atunci am lesinat pentru prima data in viata mea.... Am inceput sa scriu declaratii pana la 5 dimineata... Am intrat pe mainile unui colonel de securitate din Botosani, pe nume Francu... Am primit un alt anchetator, un lt. maj. care s-a recomandat cu numele de Rosu. Avea un altfel de baston in mana, si se arata nemulțumit de faptul ca nu declarasem ce trebuia sa declar.... M-a lovit cu podul palmei. Ne prezentam la seful securitatii, la generalul Postelnicu [de fapt, din 3 oct. 1987, acesta era ministru de Interne, nn]... a fost o revolta, o revolta a nemulțumirilor, impotriva a ceea ce a insemnat surubul stans pana la maxim, o revolta impotriva lui Ceausescu si bineinteles a sistemului comunist. Nu inteleg nici acum de ce unii oameni care actualmente sunt cu functii destul de inalte – continua sa fie anchetatori, procurori, generali, deputati, - ne-au putut considera atunci huligani”;

Iuliana Biro: „... ma asteptau acolo organele de militie si nici nu m-au lasat sa intru in casa pentru a-mi lua ramas bun de la familie. Dimineata m-au dus la militia din Brasov, m-au batut, m-au pus sa dau tot felul de declaratii, iar dupa-amiaza am fost bagata intr-o duba... Zilele de ancheta din Bucuresti sint de neiertat si de neuitat. Nu pot sa uit toata viata bestialitatea, vorbele... mai ales o anchetatoare care m-a torturat. Ma bateau in talpa si in mijloc. Ce cuvinte jignitoare ne-a adresat, mai ales pentru ca sunt maghiara... ‘curva ungueroaica’. Au avut un comportament de nedescris oamenii astia.... si trauma si spaima si frica... in cele 11 zile petrecute acolo am slabit 10 kilograme. Cand m-am intors acasa, nimeni nu m-a recunoscut, nici familie, nici colegii de la munca. Si acum simt ca sunt distrusa complet: mereu iau medicamente, am dureri, nervii imi sunt la pamant. Am fost internata vreo trei luni la psihiatrie, si inca sunt distrusa complet...” “Crunt, ziua si noaptea, cu bastul de cauciuc, 10 zile de nopti si chin, am fost nemincati, chinuiti, nedormiti, declaratii dupa declaratii... am fost tratata in mod bestial, cu cele mai josnice cuvinte (‘afurisita’ si ‘curva ungueroaica’)... Pentru mine, faptul ca dupa eliberare, dupa 1989 n-am putut sa-i dam in judecata care s-au purtat atat de urat cu noi e o mare durere... Am asteptat cu speranta ziua in care acesti oameni vor intrebati si pusi sa raspunda la intrebari. Pana atunci, ei traiesc si merg pe drum cu fruntea sus, cred ca au uitat tot ce-au facut si e pacat, pentru ca au suferit niste oameni nevinovati, tineri, oameni in varsta, femei cu copii, cu familii. Si imi pare rau din cauza asta“;

Eugen Tudose: „Cineva a lansat zvonul ca pe serpentinele de la Predeal – Sinaia ne vor debarca si vom fi executati. Ne era teama. Totul se nastea din teama. Foloseau tot felul de metode pentru a ne intimida si a ne determina sa recunoastem ca nu mai suntem

muncitori care revendica o serie întreaga de conditii umane, ci niste huligani care distrugem, spagem, dam foc. Pentru ei eram vandali”;

Cristian Zavelea: *“M-au stresat mult anchetele, pe mine m-au terminat psihic. Intr-o noapte m-au scos de doua ori, imediat dupa stingere, si dupa aceea spre dimineata, spunandu-mi ca daca nu scriu, nu mai aveam timp sa ma culc. ... daca nu spuneam ce trebuie, ma loveau cu bastonul. Eram lovit la maini si picioare si vroiam neaparat sa scap de dureri. Declaram tot ce voia. Nu vroiam decat sa ma duc la culcare. Lipsa somnului ma facea sa accept orice. Cred ca daca mai dura vreo doua zile, nu stiu, poate nu mai rezistam. Declaratiile pe care le-am scris in arestul de la Bucuresti au fost date prin prisma presiunilor psihologice. Acceptam sa declar orice. Declaram toate acestea pentru a scapa de batie si pentru a prinde citeva ore de somn”;*

Cecilia Jugănar: *„Prima dată când am intrat într-un birou, am văzut că înăuntru se afla un tip de vreo 50 de ani. Eram îmbrăcată în salopetă. Am dat bună ziua, dar domnul m-a primit cu o palmă atît de puternică, încît acum am timpanul spart. Mi-a spus foarte pe scurt ce trebuie să fac: “Noi îți dictăm și tu scrii”. Am încercat să-i explic, să-l fac să înțeleagă faptul că eu scriu ceea ce am făcut, nu ce vor ei. Au început să vorbească urît, să mă înjure și am mai primit o palmă... În jurul orei 21, a fost adus în birou un copil. Bătut, cu palmele umflate, de abia mergea. În momentul în care a intrat, mi-au zis să mă întorc cu fața și l-au întrebat pe copil dacă mă recunoaște: “N-am văzut-o pe doamna în viața mea”. Cred că avea vreo 15 ani. Un copil arestat cu geanta de școală pe umăr. “Doamnă, nu v-am văzut, dar am fost pus să declar că da, mi-au spus ce să scriu”. “După patru zile de anchetă în Brașov, am fost ridicată și dusă la Inspectoratul General al Miliției din București. Din acel moment, am rupt orice legătură cu familia. Cred că e prima dată când spun că am fost bătută în București, nu am recunoscut niciodată, nici soțului, nici colegilor nu am spus cîte palme am luat și bastoane am putut să primesc. Eram și gravidă și le-am spus să nu mă mai bată. Au zis că mint și nu mai conteneau să mă facă “tîrfa”;*

[...] ofîterul “mi-a vorbit foarte vulgar. M-a lovit, m-a tras de păr și mi-a vorbit foarte urît ... am fost dusă la București în condiții neomenești... anchetele durau 23 din 24 de ore”. În seara când ne-au eliberat, am fost chemați într-o sală mare... Erau numai persoane importante acolo: “Gata, te duci acasă, dar să fii cuminte. Dacă scoți o vorbă și spui la cineva prin ceea ce ai trecut, iar vei fi arestată și nu mai scapi. Te împușcăm. Ori cu tine, ori fără tine, România merge înainte”.

Werner Sommerauer: *„[La București], căpitanul care mă ancheta mi-a pus pistolul în gît în fața lui Ristea Priboi. Nici Priboi nu s-a lăsat mai prejos, m-a lovit peste palme, m-a întins pe masă și m-a lovit peste tălpi atît de tare încît îmi crăpaseră tălpile de la pantofi... În momentul când am fost percheziționat, mi-au distrus toată aparatura trîntind-o de pămînt... Pe Ristea Priboi l-am văzut prima dată în timpul anchetelor din București. A intrat în birou și i-a spus anchetatorului să înceteze ancheta, pentru că “generalul” îi cere raporturile. Îmi spunea: “Fir-ai al dracului, tu vrei statut [de] politic?...”. De fapt, cele mai crunte bătăi le-am îndurat la București, mi se închegase sîngele și îmi era frică să nu urce cheagurile de sînge către inimă. Eram numărul 199, nu-l pot uita nici o clipă și stăteam în camera 22... Le plăcea să te scoată la anchetă*

nedormit. Te duceau în celulă, credeai că ai în sfârșit un răgaz de odihnă, dar veneau să te cheme după numai câteva minute. Eram anchetat 24 de ore din 24, iar ei lucrau în trei schimburi... **Chiar Vlad Iulian mi-a dat o palmă peste ceafă, mi-a spus că sînt fascist și m-a întrebat “ce cauți aici, de ce nu pleci dracului în Germania?”...** „Cred că am dat vreo 60 de declarații în perioada asta... vedeam în ceață, azeam foarte prost, nici nu mai știam pe ce lume mă aflu. Căpitanul Călan, la un moment dat, scosese un pistol din seif... A apăsat pe trăgaci, am auzit făcănitul pistolului îndreptat înspre mine și apoi tot el a zis: “Păi ce, crezi că sîntem chiar criminali?”. **“Da. L-ați omorît pe Gheorghe Ursu și l-ați ars, ca să nu rămînă urme!”.** **“Păi de unde știi?”.** **“Ascult Europa Liberă!”.** Generalul Nuță mă tot întreba de ce am ieșit în stradă. Am încercat să-i explic: trăim fără curent electric, fără mîncare, fără căldură... ”;

Florin Postolachi: „Primul meu anchetator a fost un căpitan de la București, blond... din cauza lui am luat bătaie. La un moment dat, m-a pus să dau o declarație... Mi-a luat declarația și a plecat să o confrunte cu cea dată de Eugen Tudose. În lipsa lui, a venit altul care a început să mă bată. ... După ce m-a bătut și m-a tot dat cu capul de birou, a plecat. În câteva clipe, își face apariția căpitanul cel blond, care mă întreabă ce s-a întîmplat cu mine. “Păi, m-a bătut unul!” I-am zis cine și s-a dus după el. În timp ce îl căuta, a intrat în cameră cel care era căutat, mă leagă de un belciug aflat în perete și mă lovește în ficat: “A, te-am bătut, f... Dumnezeii mă-tii”. A plecat, a venit celălalt, dar eu nu mai ziceam nimic. Mi-am dat seama că sînt înțeleși. Unul pleca și celălalt mă bătea. M-a întrebat dacă a mai venit bătăușul și i-am spus că nu. Mi-a spus să scriu o declarație care să fie conformă cu cea a lui Eugen Tudose, a plecat, iar am fost bătut de cel după care se tot ducea în lipsa lui și pe care niciodată nu-l întîlnea. Căpitanul nu m-a lovit, dar s-a jucat tot timpul cu mine. A venit, mi-a spus că rezolvă el să fiu trimis acasă și chiar mi-a spus “Hai, pleacă acasă!”. Cînd mă pregăteam să plec, a intrat un necunoscut cu care a vorbit, după care mi-a zis să mai stau puțin. M-am întors în cameră și pînă dimineață am stat în picioare[1]. Erau vreo trei scaune, dar toate erau ocupate de oameni bătuți violent și erau și în vîrstă. Toți stăteau prăbușiți pe scaune.

Nu-mi dădeam seama dacă am plecat la București dimineața sau nu. Drumul a fost stresant, eram legați la mîini cu cătușe care îți intrau în carne la orice mișcare bruscă a mașinii și credeam că vom fi executați pe drum. Am ajuns la București într-o stare deplorabilă. După ora 10 seara, am intrat în anchetă, la nici o jumătate de oră după ce am ajuns acolo, pînă dimineață la 6.00. Era a doua noapte de cînd nu dormisem. Am fost arestat luni și n-am mai dormit pînă joi. La un moment dat, nu mai știu ce vorbeam, mi se închideau ochii și nu voiam decît să dorm”.

[Nota: Metoda “nesomnului” a fost folosită des de Securitate în cursul anchetelor. Pentru diversele procedee de presiune psihica, poate fi consultata si cartea M. Oprea, Banalitatea răului, p.345-353].

„Am avut mai mulți anchetatori în arestul de la București.... Cel mai mic în grad era locotenent, dar era și cel mai rău. La prima noastră întîlnire, mi-a dat cred vreo două sute de palme, fără să-mi spună nimic. Dacă maiorul Voinea nu mi-a dat o palmă, acest locotenent mă bătea de fiecare dată cînd avea ocazia. Pentru că încercam să mă protejez, declarațiile date la Brașov erau cam în felul următor: dacă mă întrebau despre

demonstrații, spuneam că nu am fost. Apoi, după câte o bătaie, scriam în marginea foaiei că “am mințit”. Dacă mă întrebau despre lozinci, spuneam că nu am strigat “Jos Ceaușescu”, după care mă puneau să scriu “menționez că am mințit”. Când am ajuns la maiorul Voinea, aveam vreo șapte declarații cu “menționez că am mințit”. Și mi-a zis: “Dacă mă mai minți o dată, te bat de te rup. Scrie și tu o declarație în care să mărturisești adevărul. Liderul, cine era cel cu cască albă?” ... am aflat că pe e [Tudose] l-au dus într-o cameră ai cărei pereți erau pătați cu sânge și unde se auzeau tot felul de zgomote, ca și cum ar fi fost bătut cineva, iar pe mine mă lovea de-a dreptul, aproape irațional, acel locotenent. Cred că, în urma întrebărilor pe care ni le puneau, aplicau metode diferite. Locotenentului îi plăcea să-mi spună că sînt “o cantitate neglijabilă, fac pe tine și nu știe nimeni! Aici rămîi!”. Pentru că locotenentul continua să mă bată, de îmi venea să plîng, mai ales pentru că dispunea de mine cum voia el, l-am întrebat într-o zi dacă are dreptul. Dacă are dreptul să mă bată, evident, numai că el a înțeles altfel întrebarea, dacă are Facultatea de drept. Și m-a văzut că am zîmbit. “A, ești arogant!” și a început din nou să mă bată.

Și pentru că eram scos la anchetă pentru a fi privat de somn, se întîmpla să mai ațipesc în timpul discuțiilor noastre.... Omul ăsta, de exemplu, l-a bătut pe Constantin Bradu, încît i-a spart timpanul...

Constantin Bradu relata în 3 decembrie 1990 (declarație aflată în arhiva Asociației 15 Noiembrie) “ La București am fost anchetat de maiorul Grigoriță Florin, de un alt colonel... care m-a bătut la palme și la tălpi. Am mai fost anchetat de maiorul Oancea, care m-a bătut, spărgîndu-mi timpanul stîng, pierzîndu-mi parțial auzul”.

Bencze Deneș: „Am fost introdus într-o mașină și îmi spuneau că aș fi violat o fată... A fost arestat în 16 noiembrie la locul de muncă “de către un locotenent și alții trei. La Miliție am fost bătut de cei patru... După care am fost preluat de către un căpitan de la București, care a chemat pe un alt căpitan – așa cred – care m-a bătut [se repetă scenariul descris de Postolachi – n.n.]... La București am fost bătut de către un anchetator în vîrstă de 50 de ani, ...și de un alt anchetator care era brunet [...]. (M. Arsene, op.cit., II, p. 96). Într-o singură noapte de anchetă petrecută în Brașov, am fost bătut de cinci sau șase anchetatori. Pleca unul, venea un altul. La un moment dat, m-am ascuns sub un birou, pentru că m-au bătut. Am primit o lovitură care m-a trimis direct într-un geam, pe care l-am spart: “A, vrei să evadezi?” Și a continuat seria loviturilor, cu mai multă forță.

A doua zi am fost transportat la București. Unul dintre anchetatori care spunea că e din Buzău, mic de statură și cu mustață, îmi spunea: “Domne, dacă eu zic că laptele-i negru tu, trebuie să zici că-i negru”. Și așa făceam. “Bă, ai fost acolo?”. “Am fost”. “Ai spart?”. “Am spart tot”. Apoi îmi spuneau că nu așa am fost învățat de partidul comunist, să merg la primărie și să sparg, nu asta era morala comunistă”;

Constantin Cocan: „... Se striga “Jos Ceaușescu” și, la un moment dat, am văzut cum cineva a reușit să desprindă tabloul lui Ceaușescu de pe clădire. Când a căzut, lumea a început să-l aprindă și m-am alăturat lor, să dansez pe pînza aceea mare... La Miliție a trebuit să dau o declarație, după care m-au ținut o noapte întreagă în picioare pînă

dimineața, dimineața ne-au băgat la beci și după o noapte sau două am fost trimiși la București. Acolo am văzut ce înseamnă bătaia. Eram lovit de fiecare dată când scriam o declarație pentru că, la finalul ei, auzeam “nu-i bine, ține palma”. Apoi mă trimiteau jos, eram ținut vreo 10 minute după care mă urcau din nou în birou și povestea se repeta. În zece zile de anchetă am slăbit exact 12 kilograme și am ajuns să urinez sânge din cauza bătăilor [Ca și GHEORGHE URUSU, nn]. Nu cred că mai rezistam încă două zile”;

Marian Ricu: *„Stai, mă, că-ți dau eu numai revoluție”. Au început să mă bată în reprize, când se odihnea unul, începea celălalt. Mă acuzau că am găurit tabloul lui Ceaușescu, că am luat o coadă de steag pentru că era din pînză și nu se găurea. Îl găurisem de vreo două ori și pe vremea aceea, să găurești tabloul lui Ceaușescu... M-a lovit de cîteva ori și mi l-a arătat... N-am recunoscut, dar ce bătaie mi-au dat! Și când îți dădea cîte una, cădeai în genunchi...”;*

La Miliția din Brașov a fost bătut cu pumnii și bastonul de lt. major Achim, ca și de un căpitan “brunet, 40 – 45 de ani, înalt (1,80 m), solid, cred eu căpitan, din ce am auzit – m-a bătut cu pumnii, lovindu-mă de calorifer, după care m-a lovit cu piciorul”, pe tot parcursul nopții de 15 spre 16 noiembrie 1987. Acesta l-a anchetat ulterior și la București, unde a primit același tratament de la o persoană de 1,70 m, ... a fost identificat de colegi ca fiind maiorul Cocean... “m-a amenințat și cu o scîndură de lemn, zicînd că dacă nu spun nimic, mă toacă”.

Ovidiu Mocanu: *„A, păi voi sînteți din Brașov! Voi sînteți cu 15 noiembrie! Unde lucrați?”. “La Steagu’ Roșu”. Și au început să ne bată. Și ei jucau rolurile milițianului bun și milițianului rău. Intra unul în cameră și îmi spunea să stau pe un scaun: “Te ia dracu’ dacă te miști de acolo!”. Venea altul: “Ce faci bă, stai pe scaunul șefului meu?”. Și începeau loviturile. Ne puneau să ne alegem bastoanele cu care ne loveau. Nici nu mai știu ce am declarat în anchetă, pentru că nu mai știam ce se întîmplă cu mine. De fapt, scriam ceea ce spuneau ei, nu aveam cum să schimb nimic”;*

Aurel Burceanu, despre ancheta la București: *„timp de două săptămîni, indiferent de zi sau noapte, eram scos din celulă și anchetat. Purtam numărul de ordine 408. Ancheta decurgea în felul următor: așezat pe genunchi, pe un scaun cu spătar eram bătut la palme și la tălpi cu bastonul de cauciuc. După aceea, eram pus să dau declarația. Palmele nu le mai simțeam de durere și, nemaiputînd să scriu nimic, scria anchetatorul declarația și eu doar reușeam să semnez. Această anchetă se desfășura de 2-3 ori pe zi sau de 2-3 ori pe noapte”;*

Gheorghe Zaharia: *„M-au băgat într-o cameră micuță și mi-au spus să dau declarație. În altă cameră era și colegul meu. Și ce scriam eu, scria și colegul. Când vedeau că declarațiile corespund, considerau că sîntem vorbiți. Era unul, Ionaș, cred că era comandantul Miliției. Și Ionaș venea și dădea. Acest Ionaș m-a luat, m-a dus pe niște scări și pînă să dau declarație, m-a pus să stau cu mîinile întinse, mi-a pus două coli de hîrtie albă pe ele și mi-a dat cu bastonul cît a putut el. Mi s-au învinețit mîinile și mi s-au umflat palmele ca niște pîini. Abia atunci m-a pus să scriu, dar aveam palmele umflate și tremurau”;*

„Cînd am ajuns la București, în anchete, mă întrebau dacă am fost în oraș, dacă am intrat, dacă am spart și spuneam că am fost, dar nu am intrat și nu am spart nimic. M-au bătut cu palmele la cap, m-au pus cu genunchii pe scaun și mă loveau la tălpi. Strigam ca din gaură de șarpe că nu am făcut nimic. Rîdeau de mine... Pînă la urmă mi-au spus să trec în declarație că am spart și un geam dublu, un cuier de pus haine”;

„Tot la fel ca la Brașov am fost bătut și înjurat. Spre deosebire de ancheta de la Brașov, la București ancheta se desfășura noaptea, de la orele 22 la 5, bineînțeles, aceasta fiind cea mai mare tortură, de a nu te lăsa să dormi și pe deasupra să te mai și bată la tălpile de la picioare”.

Daniel Anghel: *„Un locotenent care spunea că e din Botoșani, unul înalt și blond, nu stătea la explicații precum maiorul, doar te bătea fără să-ți dai seama dacă mai scapi din mîna lui. Era un tip athletic, se vedea că e un băiat bine pregătit și bătea și cu picioarele, suindu-se pe tine. Voia să te bată, pînă nu mai putea respira. La anchetă, frate-miu a recunoscut că a spart, eu n-aveam nimic de recunoscut. Și pentru asta, am luat bătaie cu nemiluita. Foloseau bastoane. În celulă stăteam de vorbă cu fratele meu: “Băi, n-are rost, uite, pe mine nu mă mai bat. Eu am recunoscut ce am făcut și au încetat să ma mai bată”. “Dom-le, dacă n-am făcut, cum să spun că am făcut?” Pînă la urmă am acceptat să “recunosc” că am spart niște vase de flori... După proces am ajuns acasă, aveam o pereche de blugi în care fusesem arestat. Cînd am ajuns acasă, trebuia să-mi țin blugii cu mîna. Slăbisem, de îmi cădeau pantalonii pe mine, în două săptămîni”.*

Gheorghe Gyerko: *„M-a luat mecanicul șef, era șeful nostru. Lucra la întreținere. M-a luat de la serviciu, m-au dus la Personal să repar o ușă. Împreună cu un alt angajat care mă însoțea, de fapt, stătea în spatele meu ca un cățel. Cînd am ajuns la Personal și am intrat pe ușă, m-au lovit cu un baston, cu un obiect dur. Nu știu cine m-a lovit și cînd mi-am revenit eram deja legat la spate cu cătușele... mi-au spus să mergem la Miliție...N-am crezut că sînt în stare să suport asemenea bătaie. Am căzut și tot nu se opreau, mă loveau și cu picioarele. După care m-au ridicat, mi-au legat mîinile la spate în veriga din perete și preț de cîteva ore au continuat bătaia. Cred că leșinasem, m-am trezit că au aruncat cu apă, mi-au desfăcut mîinile și mi-au spus “scrie”. Nu puteam să scriu, tremuram tot. ... A venit tovarășa Cebuc, reprezentanta partidului, împreună cu cîteva generali: “Ia să-i vedem pe ăștia care...vă ia dracu, ați făcut Brașovul de rușine”. Treceau pe lîngă noi și ne scuipau. Am reușit să slăbesc cel puțin 12-13 kg, în 7-8 zile. M-au bătut în fiecare zi și nu mă lăsau să dorm.*

În momentul cînd am plecat la București, a început perioada în care am îndurat teroarea de pe pămînt. Anchetatorii se prezentau cu nume fictive. Pe unul îl chema Timofte, pe altul Petrache etc.... picioarele în burtă sau fărîmă scaunul pe tine. Aveai impresia că faci niște experimente... În București erau bătăile mai clasice. La rinichi, numai în zona rinichilor. Te legau într-o anumită poziție și nu te loveau cu bastonul pentru că era prea moale, ci cu picioare de scaun. Sau le plăcea să-ți prindă degetele în ușă, pînă curgea sîngele de sub unghii...”.

Eniko, soția lui Gheorghe Gyerko: *„Tot calvarul familiei mele a început din data de 19 noiembrie. Din seara de 19 noiembrie, soțul meu nu a venit acasă. După cîteva zile, au*

venit la domiciliul meu doi ofițeri, care m-au anunțat că soțul meu este reținut și că trebuie să facă sechestrul bunurilor din casă. Au făcut proces verbal și mi-au spus că nu am voie să vînd și să deteriorez obiectele comune, deoarece se vor licita. După două săptămîni, soțul meu a fost adus acasă de doi securiști. Era foarte slăbit și tras la față. În perioada deportării, soțul meu nu avea voie să vină la Brașov. Deplasarea mea la Craiova a fost foarte greoaie, deoarece trebuia să schimb două trenuri și călătoream noaptea, timpul era foarte scurt. După cîteva luni, n-am mai putut să mă duc la el, deoarece nu-mi permitea sarcina”.

Aurică Geneti: *„Atunci a început bătaia în reprize... La ora 3 vine Alexandru Ionaș, fostul comandant al Poliției... am intrat într-o cameră unde am fost bătut...”* „am suportat bătaia cu bastonul la picioare și la mîini, am fost bătut de la ora 8,45 pînă la ora 18,30. În intervalul acesta am mai fost bătut de un cetățean din organele de ordine... În declarațiile pe care le-am dat la Brașov am fost supus să dau declarațiile așa cum le dictau ei, că am fost bătut și că am spart multe obiecte din Consiliu”.

Costică Sbârn a fost condamnat la 2 ani și 6 luni la locul de muncă. În cursul anchetelor (a fost arestat în 20 noiembrie 1987) nu a vrut să recunoască multe dintre cele ce i se imputau.

Acesta relatează într-o declarație a sa că la Brașov a primit 47 de lovituri cu bastonul de cauciuc la tăpli, după care a leșinat. Revenit din leșin, și-a menținut însă declarația anterioară, cu toate bătăile la care a fost supus ulterior. La București a fost anchetat 18-20 de ore zilnic. Acolo „cea mai puternică bătaie am luat-o în fața generalului Mihalea de la trei persoane pe care nu aș putea să le descriu și înainte de a mă pune față în față cu Geneti Aurică și după, chiar personal și generalul Mihalea m-a bătut cu o bucată de lemn rotund ca un picior de scaun pe care îl avea pe birou, după care a chemat persoana care m-a adus la dînsul, care avea grad de colonel și s-a exprimat cam așa: „ia-l și du-l în Cristosu mă-sii, că îl omor degeaba, că tot nu vrea să recunoască nimic din ceea ce a făcut. După care m-a luat acea persoană care m-a dus acolo –... care m-a sfătuit că dacă nu declar ceea ce a spus Geneti, mă duce înapoi la șefu și mă sparge în bătăi, pînă tot am să declar”.

Conform autorilor cartii, “un lider în stare de ebrietate a unui grup de huligani puși pe distrugeri era tot ce spera regimul să obțină în urma anchetelor, pentru a masca realitatea și cauzele care au produs manifestația de la 15 noiembrie”.

10. Filmul documenter “Doi ani prea devreme” cu marturii video ale victimelor de la Brasov 1987¹⁷

Marturiile video ale ale victimelor din acest film documetar demonstreaza torturile la care au fost supusi opozantii brasoveni de catre organele de Securitate si militie, dovedind astfel, o data in plus, violenta represiunii regimului Ceausescu.

¹⁷ Nume fisier: Inscrisul.4-1.FILM.doi.ani.prea.devreme.tofan.mp4

11. Cartea *Mă îndeamnă morții să rostesc adevărul*, a opozantului anticomunist Constantin Soare, care alături de alți mineri s-a revoltat împotriva regimului represiv și inept al lui Nicolae Ceaușescu în 1981 la minele de la Motru¹⁸

Acest document arată că și Constantin Soare a fost condamnat sub un pretext de drept comun (distrugere în paguba avutului obștesc și ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice), a fost supus la violente extreme, fizice și psihice, în timpul anchetei, pentru a „declara ce îi cereau anchetatorii”, a fost detinut în condiții inumane la Aiud între **1981-1988**, a fost urmărit și după eliberare. Iată câteva exemple din marturia sa:

Arestarea și ancheta:

[Am strigat] „*Jos Ceaușescu! Dă-mă cărbune, dar vrem pâine! Pentru asta, am ieșit în stradă, oameni buni, pentru pâine!*”

O ploaie de pumni și picioare s-au abătut asupra mea. Ne-au încătușat și ne-au înconjurat: un securist la mâna stângă și alt securist la mâna dreaptă; unul în față și unul în spate. Când am ieșit din galerie, mi-am dat seama că atât forță securistică era trimisă pe urmele noastre. În duba în care ne-a urcat, am zărit – prin întuneric – două bănci pline cu securiști înarmați. Din Munții Poneasca și până la Anina, securiștii ne-au bătut cu pumnii și cu picioarele. Personal, eram căzut în inconștiență și aproape că nu mai simțeam nimic. Într-un târziu în noapte, ne-au băgat pe amândoi într-o celulă la Anina și ne-au legat întinși pe pat, pe burtă. La fiecare mână și la fiecare picior aveam câte o cătușă. Eram răstigniți pe niște paturi metalice, sfârșiți și zdrobiți de pumnii și picioarele încasate...

O rafală de pumni și picioare m-au izbit în față, peste fluierile picioarelor, în boase... Abia mă mai puteam ține pe picioare, când Vasile Gheorghe mi-a șuierat năprasnic la ureche: „Băi, banditul, tu să nu-mi mai spui mie «tovarășe colonel», căci nu ești tovarăș cu mine. Tu ești un infractor!”

Mi-a trecut prin minte atunci faptul să recunosc orice îmi spune acest călău, pentru a mă lăsa în pace. Fiindcă, numai în comunism sadismul putea fi pus în slujba unei așa-zise justiții, iar boala securiștilor de a-i bate pe „dușmanii poporului” (așa cum eram eu) era o religie, o patologie individuală, transformată în patologie colectivă, de partid și de stat.

Eram pe cale să recunosc și ceea ce n-am făcut

Am tremurat, am gemut, am urlat, mi-am ținut răsuflarea și mânia, atunci când bestia m-a lovit, și eram pe cale să recunosc și ceea ce n-am făcut.

„Băi, cretinule, dacă nu recunoști că ai distrus sediul Consiliului Popular, să știi că eu nu mă mai rog de tine. O să te convingă alții să spui ceea ce ai făcut”, mi-a vituperat la ureche, încă o dată, tovarășul colonel, după care a pus pe unul să mă lege cu eșarfa neagră la ochi. M-a condus cineva, din biroul respectiv, nu știu nici acum unde, cert este

¹⁸ Fisier: constantin.soare.motru.1981.ma.indeamna.mortii.pdf. Disponibil și aici: <https://linia1.ro/ma-indeamna-mortii-sa-rostesc-adevarul/>

că, până la locul respectiv, mi s-au deschis patru uși... La un moment dat, însoțitorul mi-a spus să mă dezbrac la pielea goală, pentru a goni păduchii de pe mine. Un jet de apă foarte rece mi-a înghețat inima și sufletul... Apoi am fost lovit cu bestialitate, cu un baston imens cred... Am încremenit de durere... Am căzut pe betonul rece din acea cameră... Au urmat lovituri criminale cu bocancii peste față, peste coaste, în cap, pretutindeni. Devenisem o masă amorfă de carne sângerândă.

La început am țipat ca din gaură de șarpe. Apoi n-am mai simțit mare lucru. Cei care mă băteau n-au scos niciun cuvânt, m-au legat cu lanțurile de mâini, un fel de manej, stil cobră, cu un lanț de mâna stângă și unul de mâna dreaptă și apoi de ambele picioare. Am fost bătut cu bestialitate. Am leșinat de cel puțin trei ori în acea noapte și tot de atâtea ori mi-am revenit. Când leșinam, turnau apă rece ca gheața peste mine, iar înspre dimineață, cineva mi-a dat drumul din chingi și m-a întrebat: „Cine dracu’ te-a bătut, bă, în halul ăsta?” Toți se făceau că nu știu nimic. M-au trimis din nou la anchetă, la județeanul meu Vasile Gheorghe.

Iată ce-mi sugera bruta de colonel să scriu: „Eu, Soare Constantin, declar pe propria-mi răspundere că am forțat intrarea în sediul Miliției din Motru, ca să pun mâna pe armament, pentru a-i ucide pe cei dinăuntru. Apoi am vrut să pun mâna pe dinamita din dotarea minelor să ocupăm sediile PCR și să dăm semnal de revoltă în toată țara...!” Cam așa îmi cerea „cetățeanul-colonel” să scriu eu în foile acelea albe. Atunci, eu i-am spus: „Cetățene-colonel, pe mine mă puteți omori, dar așa ceva nu scriu.” Atunci mi s-a pus din nou eșarfa la ochi și am fost preluat de doi chileri vânjoși cărora li s-a transmis: „Faceți-l să scrie pe bandit!” Am coborât din nou pe aceeași scară în formă de spirală și, la întrebarea unuia dintre bătauși „unde îl ducem?”, cineva a răspuns: „Pe catangă!”. Am ajuns undeva la subsol, unde s-a auzit un zgomot produs de niște drugi de fier. O voce aspră mi-a ordonat: „Ai grijă cum te dezbraci, să nu-ți dai eșarfa jos de pe ochi!” M-am dezbrăcat în pielea goală, iar criminalii m-au urcat pe o masă.

Masa era formată din două bucăți. Mi-au așezat picioarele în formă de V, m-au legat iarăși cu niște chingi metalice de ambele mâini și picioare și m-au lăsat acolo și au plecat. Era în data de 16 noiembrie 1981. Am stat ore în șir în acea poziție. La un moment dat n-am mai simțit frigul, nu mi-am mai simțit corpul. Îmi treceau tot felul de idei prin cap: ba să scriu ce zic ei, ba să nu scriu. Dacă mă mișcam puțin din poziția în care mă răstigniseră ei, se strângeau chingile de urlam de durere. Și chiar urlam. Nu mă auzea decât Dumnezeu și, câteodată, îmi trecea prin minte că și El m-a uitat definitiv. După ce ieși din astfel de tortură, este greu să spui cuiva că mai poți să ai demnitate. Nu mai poți fi decât un om umil, predispus să-și ceară iertare chiar pentru crime pe care nu le-a înfăptuit. Numai așa putea să ne determine să scriem exact ce doreau ei”.

La Aiud

„Fereastra de la celulă era astupată cu o tablă groasă, având găuri de aerisire ca diametru cât o țigară și, de aceea, nu aveam niciodată aer suficient. Într-o zi ne-am urcat pe fereastră să ne apropiem gurile de acele găuri, pentru a trage aer mai mult în plămâni. În acea clipă, au intrat în celulă trei milițieni, care au început să ne lovească năprasnic cu bocancii. În cap, în gură, în burtă, în spate – peste tot, am primit lovituri care mi-au zdruncinat creierii în cap și care m-au lăsat și fără două măsele”.

La izolare

„m-au trimis la izolare. O zi mâncam, alta nu. În centrul celulei era o zală rotundă de care m-au legat. Îmi făceam necesitățile pe mine, miroseam groaznic, iar cea mai mare dorință a mea, în acele momente, era să mor. Slăbisem într-un hal fără de hal și m-am îmbolnăvit și de plămâni.

Ca „dușman al poporului”, eu n-am avut dreptul la vorbitor, la pachet, la nimic. Am avut doar dreptul să tac și să mănânc bătaie”.

12. Documente legate de represiunea Securitatii asupra opozantului Constantin Soare¹⁹

Aceste documente se coroboreaza cu marturia victimei, demonstrand ca Securitatea a deghizat acuzatia politca intr-una de drept comun, l-a urmarit pe domnul Soare si in detentia de 6 ani si 4 luni la Aiud si urmarile devastatoare a torturilor la care a fost supus de anchetatori asupra sanatatii sale (distrugerea testiculelor).

13. Documente legate de represiunea asupra lui Constantin Tapus²⁰

Constantin Tapus a fost anchetat violent pentru motive politice, fara a fi ajuns sa fie condamnat. Documentele prezentate arata ca represiunea nu a avut ca victme doar pe cei de la Aiud, Brasov, sau de la Revolutie, si nu doar pe disidentii cunoscuti, ci si pe oameni ai muncii obisnuiti, care au avut curajul sa se exprime la locul de munca impotriva regimului Ceausescu.

Si acest caz ilustreaza atacul sistematic, generalizat si relatia de adversitate a sistemului represiv fata de o larga categorie de populatie, combatand tezele deciziei in cauza.

14. Documente legate de represiunea si hotararea definitiva de politie politica asupra lui Huianu Octavian²¹

Aceste documente demonstreaza represiunea sistematica a Securitatii asupra lui Huianu Octavian, ca metoda de anihilare, prin orice mijloace a opozitiei fata de regimul comunist, tradand relatia de adversitate a Securitatii statului fata de victima si deci netemeinicia deciziei in cauza de fata:

„Metoda filajului, prin intermediul căruia apelantul reclamant a fost monitorizat permanent, redă într-o formă greu de imaginat și dezvăluie o adevărată operațiune concertată împotriva acestuia, prin modalitatea în care îi este descrisă activitatea, pe ore, minute și chiar secunde, cu toate mișcărilor pe care le făcea HO, singur, sau împreună cu membrii familiei sale.

¹⁹ Fisier: soare.constantin.motru.urmarire.Securitate.urmari.medicale.pdf

²⁰ Fisiere:tapus.daune.morale.represiune.pdf,tapus.adresa.IICCMER.marius.oprea.abuzuri.incalcari.ale.drepturilor.securitate

²¹ Fisiere: hotarare_GB_Tribunalul_Neamt.bun.pt.revizuire.pdf minuta_CA_Bacau.pentru.Revizuire.pdf

Mențiunile din notele informative veneau din multe surse precum filajul, mijloacele de tehnică operativă (microfoane, interceptarea convorbirilor telefonice, etc.) și controlul/interceptarea corespondenței. În această plasă de păianjen informativă, prin intermediul căreia datele despre apelantul reclamant erau puse la dispoziția Securității, pârâții, direct implicați în toate operațiunile, au fost în deplină cunoștință în legătură cu rostul pentru care acesta era urmărit, măsurile luate de cei trei căpătând de foarte multe ori dimensiuni de complot.

Faptul că cei trei pârâți și-au depășit cu mult atribuțiile de serviciu rezultă și din cuprinsul notei întocmită la data de 02.05.1985 în cuprinsul căreia s-a menționat printre altele: „luați măsuri pentru a urmări discret cum se acționează în clarificarea cazului H. Oricum să nu rezulte că în spatele acestei... stă organele M.I. deoarece ajunge că noi nu am împiedicat numirea unui astfel de element în funcția ce o ocupă”.

*Cu siguranță, toți cei implicați în urmărirea informativă (filaj, tehnica operativă, controlul și interceptarea corespondenței) erau picioarele, ochii și urechile Securității. Informațiile oferite de ei erau însă procesate în altă parte, de cei trei pârâți persoane fizice, întrucât aceștia stabileau și măsurile ce trebuiau luate mai departe, le analizau și indicau totodată operațiunile ce se impuneau a fi luate. **Acțiunile Securității, realizate prin angajații săi, prin intermediul cărora s-a urmărit eliminarea sub o formă sau alta a apelantului, considerat un adversar incomod, adversar ce trebuia redus la tăcere, prin discreditarea lui socială, familială ori morală, nu pot rămâne nesancționate.***

*Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) a fost o instituție înființată în baza Legii 187/1999 cu modificările ulterioare, cu scopul de a pune la dispoziția cetățenilor români dosarele și documentele întocmite de fosta Securitate până la data de 22 decembrie 1989. Toate ar fi rămas necunoscute dacă nu ar fi existat perseverența manifestată de către cel care timp de peste 16 ani (potrivit documentelor depuse în cauză) a avut calitatea de „urmărit informativ.” **Nimeni nu ar fi aflat cine a comis abuzurile și nu s-ar fi ajuns la tragerea la răspundere a niciunei persoane pentru actele, faptele incalificabile ce au stat în mâinile Securității, dacă apelantul reclamant nu ar fi dus o luptă constantă pentru aflarea celor care i-au marcat pentru totdeauna trecutul și desigur întreaga viață. Abuzurile comise de fosta Securitate prin reprezentanții ei, sub argumentul apărarea statului de drept, trebuie scoase la lumină, criticate și supuse dezaprobării publice, pentru a exista măcar șansa că istoria nu se va mai repeta vreodată.***

...Istoria neagră a omenirii nu a rămas niciodată fără consecințe, parte a trecutului, toate abuzurile Securității demascate se impun a fi supuse analizei și sancționate ca atare. Toate faptele care au depășit cu mult limitele legalității sunt faptele unor oameni, foști angajați ai structurilor de securitate [...]

Activitatea celor trei pârâți, inclusiv în perioada când era apelantul reclamant sub supraveghere informativă, a fost calificată ca fiind o activitate de poliție politică”.

Mai mult, aceasta decizie definitivă în cazul Huianu vine în contradicție evidentă cu decizia din cauza de fata, justificând revizuirea cauzei conform art. 453 alin. (1) lit. e).

15. Registrul scoaterilor la ancheta din noiembrie – decembrie 1987 din arestul Directiei Cercetari Penale²²

Acest document confirma atat **durata si frecventa anchetelor asupra opozantilor brasoveni** si faptul ca acestea s-au desfasurat, asa cum au declarat martorii, „in trei schimburi”, inclusiv noaptea (un tip de ancheta ce corespundea metodelor din anii '50), dar si faptul ca **inculpatii Pîrvulescu si Hodis au anchetat mai multi opozanti de la Brasov.**

Prin coroborarea dintre marturiile date in fata instantei si cele din cartea amintita mai sus rezulta ca **printre tortionarii brasovenilor s-au aflat si inculpatii din aceasta cauza:**

Data	Persoana Anchetata	Anchetator Grad	Nume	Ora inceperii anchetei	Ora sfarsitulu anchetei
25.11.1987	Bradu Constantin	Mr.	Pîrvulescu	11:00	12:30
28.11.1987					
	Bahnareanu Costica	Lt.Col.	Pîrvulescu	10:15	13:00
	Bahnareanu Costica	Lt. Col.	Pîrvulescu	13:30	16:05
	Broasca Dumitru	Lt. Col.	Pîrvulescu	17:30	19:10
29.11.1987	Bahnareanu Costica	Lt. Col.	Pîrvulescu	11:00	13:00
	Muresan Vasile	Lt. Col.	Pîrvulescu	15:05	17:35
	State Constantin	Lt. Col.	Pîrvulescu	17:40	19:00
	Anghel Vasile	Lt. Col.	Pîrvulescu	19:00	19:50
30.11.1987					
	Muresan Vasile	Lt. Col.	Pîrvulescu	14:20	15:40
	Anghel Vasile	Lt. Col.	Pîrvulescu	14:00	14:20
	State Constantin	Lt. Col.	Pîrvulescu	15:30	16:00

²² Dosarul cu Cota C 375 volumul 3 din arhiva CNSAS, filele 72-83

01.12.1987	Geneti Aurica (Militie)	Col.	Vasile	14:21	14:50
	Duduc Gheorghe	Lt. Col.	Pîrvulescu	17:05	19:10
02.12.1987	Duduc Gheorghe (Militie)	Lt. Col.	Pîrvulescu	9:00	9:50
18.11.1987					
	Bencze Denes (Militie)	Cpt.	Hodis	8:12	12:40
	Bencze Denes	Cpt.	Hodis	4:20	7:30
23.11.1987					
	Boieriu Marius	Cpt.	Hodis	9:45	13:20
	Boieriu Marius	Cpt.	Hodis	14:00	14:20
	Boieriu Marius	Cpt.	Hodis	15:50	17:25
25.11.1987					
	Boieriu Marius	Cpt.	Hodis	13:35	15:25
	Bordei Nicoale	Cpt.	Hodis	14:10	14:15
	Duduc Gheorghe	Cpt.	Hodis	14:17	14:25
	Duduc Gheorghe	Cpt.	Hodis	15:45	16:05
26.11.1987					
	Zavela Cristia	Cpt.	Hodis	8:20	9:00
	Bencze Denes	Cpt.	Hodis	10:00	11:00
27.11.1987					
	Bencze Denes	Cpt.	Hodis	12:15	13:20
	Boieriu Marius	Cpt.	Hodis	13:20	15:25
28.11.1987					
	Tudose Eugen	Cpt.	Hodis	12:15	12:30
	Anghel Vasile	Cpt.	Hodis	17:20	17:40
29.11.1987	Bahnareanu Costica	Lt. Col.	Pîrvulescu	11:00	13:00

02.12.1987	Duduc Gheorghe (Militie)	Lt. Col.	Pîrvulescu	9:00	9:50
------------	-----------------------------	----------	------------	------	------

Din tabelul prezentat mai sus se poate observa ca **inculpatul Hodis** l-a anchetat inclusiv pe Marius Boeriu (un numar cumulat de 10 ore) si a anchetat un alt opozant (Bencze Denes) timp de **trei ore in timpul noptii**.

Se mai remarca faptul ca ambii inculpati au anchetat arestati retinuti in sediul militiei.

Din marturiile muncitorilor braşoveni reţinuţi pentru participarea la revolta rezulta că au fost **torturati sistematic**, încă din primele ore ale cercetării penale.

Acestia mai subliniază faptul că au existat şi „bătăuşi de profesie” printre angajaţii ai Securitatii si ai Militiei, care i-au bătut pe toţi cei arestaţi²³.

O altă practică utilizată împotriva lor era tortura psihică şi şantajul emoţional, celor arestaţi spunându-li-se că în celulele alăturate se aflau soţia sau mama. Li se dădea de înţeles că doar colaborarea cu anchetatorii le-ar putea salva²⁴.

Se relevă similaritatea dintre bătăile aplicate muncitorilor braşoveni cu cele care au fost suportate atat de cei arestaţi in anii 1977-1986 (Vasile Paraschiv, Gheorghe Gherghina, Ion Niculae, Iulius Filip, Mihai Ivanescu, Gheorghe Pavel, Nicolae Litoiu, grupul Canal'77, grupul Totu, etc), cat si cu cele suportate de opozantii din timpul revoluţiei române din Decembrie 1989²⁵.

Aceste exemple nu reprezinta decat o mica parte din **sutele de cazuri cunoscute de represiune politica violenta din intreaga perioada a dictaturii Ceausescu** si amintesc de pedepsele fizice similare la care au fost supuşi în deţinutăii politici in anii 1950.

Dupa cum vom demonstra in sectiunea dedicata metodelor de deghizare a represiunii ceausiste, numarul opozantilor politici reprimati sub acoperirea „altor organe” in anii '70 si '80 a fost cu mult mai mare.

16. Documentul din Arhiva CNSAS – fond documentar ARTA si CULTURA, D120/4 d

Este vorba de documentul din 15 mai 1989, inregistrat sub nr.01604 si intitulat „*Aspecte actuale de activitate ostila in randul creatorilor de literatura si arta si al ziaristilor din presa scrisa si audio-vizuala. Sarcinile ce se impun pentru cunoasterea, prevenirea si contracararea actiunilor contestatar – disidente si de opozitie deschisa, individuale sau de grup, in randul acestor categorii de intelectuali,*”, document creat de martorul Malureanu Vasile.

Acest document demonstreaza intentia vadita, explicita, dar si masurile efective luate de Securitate pentru reducerea la tacere a oricarei manifestari de opozitie politica din randul creatorilor de literatura

²³ Mihai Arsene, *Dosar Braşov 15 noiembrie 1987*, Erasmen, 1997, p. 98. Nume fisier: Inscrisul.5.C0000375_003.registru.scoateri.la.ancheta.pdf

²⁴ Marius Oprea (coord.), Flori Bălănescu, Stejărel Olaru, *Ziua care nu se uită. Revolta braşovenilor din 15 noiembrie 1987*, Iaşi, Polirom, 2017, p. 154.

²⁵ *Ibidem*, p. 154, nota 54. A se vedea si Arhiva Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie, Secţia Parchetelor Militare, dosar Jilava nr. 11/P/2014, vol. 1, *passim*.

si arta si ziaristilor din presa scrisa si audio-vizuala. Cu alte cuvinte, documentul releva, evident, relatia de adversitate a aparatului represiv al dictatorului Ceausescu fata de intreaga aceasta categorie de populatie.

17. Fragmente din Registrul de predare/primire a posturilor din arestul Directiei Cercetari Penale a Securitatii, dosarul din arhiva CNSAS fond Neoperativ (F NEOP) cota .2105, vol 1

Din acest document rezulta ca multi din opozantii anchetati la Securitate erau incarcerati de fapt la Militie. Acest lucru rezulta din doua aspecte :

- La ancheta erau scosi mai multi arestati decat numarul celor incarcerati la Securitate. Spre exemplu, in data de 29.11.1989, au fost scosi la ancheta 37 de arestati, in timp ce doar 13 dintre ei erau incarcerati la Directia a VI-a a Securitatii.
- Se mai observa ca in arestul Securitatii era loc de cel putin 29 de arestati. Deci nu se poate motiva transferul la IGM prin faptul ca la Securitate nu ar mai fi fost loc.

Se observa ca unii arestati sunt transferati la arestul IGM. Spre exemplu, in data de 23.11.1987, chiar martorii din aceasta cauza, Marius Boeriu si Danut Iacob au fost transferati in arestul IGM. Cele doua inscrieri²⁶ demonstreaza practica Securitatii, inclusiv a inculpatilor, de a ancheta, pe scara larga, „sub acoperirea Militiei”.

18. Filmul documentar “Babu” cu marturia video a lui Marian Clita²⁷

Acest film demonstreaza ca martorul Clita Marian a primit intr-adevar ordin sa-l tortureze pe Gheorghe Ursu pentru a obtine informatii strict legate de **activitatea de disident** a victimei. Mai rezulta si faptul ca acesta (Gheorghe Ursu) era scos „frecvent” la ancheta, unde „era batut”.

Astfel: La min. 22:10, Clita declara: „*Dadeam note informative... daca a avut o retea de a scoate materialele scrise de el spre un post de radio occidental sau un cotidian occidental, cine au fost oamenii care scoteau aceste materiale, daca omul se intrunea in niste case consiprative... cu asa-zisi disidenti la vremea respectiva*”,

La min 33:16: „[Ursu] *Era batut si in ancheta bineinteles, era frecvent luat din celula...*”

La min 34:07: „*Ostentativ a fost intarziata ducerea lui Ursu spre a fi salvat la Jilava*”.

Marturia arata ca Gheorghe Ursu era anchetat de Securitate, in timp ce se afla in detentie la Militie, pentru motive strict politice legate de activitatea sa de disident („*materialele scrise de el spre un post de radio occidental*”) demonstrand netemeinicia deciziei ICCJ in aceasta cauza.

²⁶ Nume fisiere: Inscrisul.6.cnsas.dosar.F.NEOP.2105.vol.1.f.144.v-13.37.scosi.la.ancheta-19891129.png, Inscrisul.7.cnsas.dosar.F.NEOP.2105.vol.1.f.134.transferati.la.arest.IGM.pdf

²⁷ Nume fisier: Inscrisul.15.Babu.film.Cornel.Mihalache.1996.mp4

19. Inscrisul intitulat „Stenograma sedintei de lucru cu activul de partid al Capitalei si specialisti care se ocupa de repararea si consolidarea imobilelor avariate de cutremurul din 4 martie 1977” – 4 iulie 1977²⁸

Aici este consemnat ordinul lui Nicolae Ceausescu de abandonare a consolidarii cladirilor avariate, fara mutarea si nici macar avertizarea locatarilor. Este vorba de sedinta si ordinul pe care Gheorghe Ursu le-a dezvaluit public in scrisoarea trimisa Europei Libere, care a facut obiectul a doua emisiuni.

20. Transcrierea emisiunilor Europei Libere din 4 si 5 martie 1979 de la „Povestea vorbei”²⁹

Este emisiunea care a transmis scrisoarea lui Gheorghe Ursu privind ordinul criminal al lui Nicolae Ceausescu de sistare a lucrarilor de consolidare a blocurilor avariate.

21. Documentul provenind din arhiva CNSAS stampilat cu data de „16 DEC 2016”³⁰

Contine, la punctul 3, o informare a Securitatii privind: „*Blocul Patria – Ing. URSU*”, unde e consemnata opozitia lui Gheorghe Ursu inca din vara lui 1977 impotriva ordinului de sistare a consolidarilor („*Ing. URSU a afirmat ca va camasui 2 stalpi peste avizul IGSCI chiar daca va suporta costul lucrarilor*”).

22. Documentul olograf al unui „rezident” al securitatii dintr-un institut central de proiectare³¹

Aceste patru inscrisuri de mai sus sunt relevante intrucat demonstreaza:

- continutul critic al scrisorii lui Gheorghe Ursu la Europa Libera la adresa sefului statului, demascarea publica a ordinului criminal de sistare a consolidarilor si opozitia disidentului, exprimata public prin intermediul postului de radio din Occident, la politica regimului.
- prioritatea acordata de dictator opririi consolidarilor si represiunea (cu „procuratura si militia”) cu care i-a amentintat pe inginerii care ar fi continuat consolidarile,
- atentia pe care Nicolae Ceausescu a manifestat-o fata de blocul Patria, unde Gheorghe Ursu era sef de proiect.
- faptul ca Gheorghe Ursu fusese luat in evidenta de Securitate inca din anul 1977 pentru opozitia sa la ordinul expres al lui Nicolae Ceausescu, asa cum se vede si din „*Informarea privind unele aspecte ale lucrarilor de consolidare la imobilele avariate de cutremurul din 4 martie 1977*” (care se afla la dosarul cauzei, depus la Termenul de judecata din 16.03.2017).

²⁸ Nume fisier: Inscrisul.1.19770704.Stenograma.Ceausescu.sedinta.cc.cutremur.pdf

²⁹ Nume fisier: Inscrisul.2.19790304-EmisiuneaPovesteaVorbeiEL-cutremur-GheorgheUrsu.pdf

³⁰ Nume fisier: Inscrisul.3.19771001-Ursu.Patria.consolidare.salariu.listaCladiriDSS.pdf

³¹ Numele de fisier: Inscrisul.3-1.1977-informare.Rezident.Securitate.CNSAS.Consolidari.Cutremur.pdf

De aici rezulta interesul Securitatii, respectiv al inculpatilor fata de scrisoarea lui Gheorghe Ursu la Europa libera, care a demascat **in mod public, prin postul de radio Europa Libera**, natura criminala a ordinului lui Nicolae Ceausescu, pe care Securitatea a cautat sa o ascunda cu orice pret. Astfel se explica semnificatia si importanta pentru regimul Ceausescu si pentru inculpati a „gravelor manifestari ostile” ale lui Gheorghe Ursu la adresa „conducerii de partid si de stat” si a politicii „in domeniul constructiilor”, care rezulta si din Dosarul Penal intocmit de inculpati (*Volumul 17 al Dosarului SPM atasat cauzei*).

Din dosar se observa ca cea mai mare parte a anchetei la care a fost supusa victima s-a axat pe scrisoarea privind cutremurul pe care o trimisese la Europa Libera. Aceste documente demonstreaza netemeinicia deciziei ICCJ in cauza, care sustine ca criticile aduse de Gheorghe Ursu regimului „nu ar fi fost facute public”, si ca el nu ar fi reprezentat un disident politic, deci nu ar fi prezentat interes pentru Securitate.

23. Noua Revista de Drepturile Omului nr. 1/2018, studiul „Discernamintul politic si juridic” al Securitatii. Deghizarile represiunii in timpul regimului Ceausescu”. Documentele Securitatii despre imperativul „anihilarii” „ferme” a cazurilor de opozitie politica si finalizarea lor „de regula sub acoperirea militiei”

Studiul³² documenteaza si analizeaza actiunea de deghizare a represiunii politice desfasurate sub acoperirea serviciului Militiei pentru infractiuni de drept comun, aceasta fiind o practica generala, sistematica a Securitatii, in special a Directiei a VI-a Cercetari Penale din cadrul acestui serviciu, unde isi desfasurau activitatea inculpatii.

Pe baza unui **vast material probator din arhivele CNSAS, prezentat in sub-folderul atasat numit inscrisuri-CNSAS-represiune-generalizata**, studiul demonstreaza ca aceasta deghizare a fost ordonata de catre conducerea statului din acea perioada si a fost implementata pe scara larga, in mii de cazuri.

Astfel, din mai multe rapoarte ale Directiei de Cercetari Penale, inclusiv pe anul **1985**, rezulta ca in cazurile de „propagandă împotriva orânduirii socialiste”, „inscrisuri ostile sau cu caracter necorespunzător sau dușmănos”, „refuzul înapoierii în țară”, (infractiuni politice de care s-au ocupat direct si ofiterii Pîrvulescu Marin³³ și Hodis Vasile³⁴, inculpați în cazul Ursu), „**s-a actionat de regula sub acoperirea organelor de militie** (subl.m.)”³⁵, au fost solutiate „cu discernământ politic, profesional și juridic”³⁶, prin „stabilirea unor fapte de drept comun”³⁷ și „sesizarea altor organe”³⁸. Această metodologie „preventivă” s-a aplicat conform „ordinelor și orientărilor Comandantului

³² Disponibil si aici: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=668308> si aici: https://www.revistadrepturileomului.ro/assets/docs/2018_1/NRDO%202018_1_ursu.pdf

³³ Arhiva CNSAS, D8852, Vol 23, fila 83 verso.

³⁴ Arhiva CNSAS, D 8852, Vol. 23, f. 54.

³⁵ Arhiva CNSAS, D 8852, Vol. 23, f. 44 verso.

³⁶ Arhiva CNSAS, D 8852, Vol. 23, f.47 verso, f.49 verso. Vezi si f. 80 verso : «o rezolvare într-o cauză poate să fie foarte bună sub aspect juridic, dar catastrofală din punct de vedere al consecințelor. Trebuie să rezolvăm problemele politic și nu pur juridic. »

³⁷ Arhiva CNSAS, D 8852, Vol. 23, f. 103 verso : «fals și uz de fals, delapidare, înșelăciune [...], deținere de valută, operațiuni cu mijloace de plată străine.»

³⁸ Arhiva CNSAS, D 8852, Vol. 23, f. 104

Suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a ordinelor și indicațiilor conducerii DSS”.³⁹ Găsim astfel cazuri concrete unde „în sarcina persoanelor cercetate s-a stabilit, în afara faptelor de competența organelor de cercetare ale securității, și alte infracțiuni, de drept comun, ca: abuz în serviciu împotriva intereselor obștești, luare și dare de mită, delapidare, primiri de foloase necuvenite, fals și uz de fals etc.”.⁴⁰

În anul 1981, Direcția a VI-a (Cercetări Penale) a Securității raporta conducerii DSS că „pentru prevenirea constituirii unor anturaje de persoane care erau pretabile la săvârșirea de fapte ce fac obiectul muncii de securitate, s-au întreprins *măsuri mai ferme și diversificate* – specifice muncii de securitate ori de miliție -, care au asigurat împiedicarea formării unor grupuri de elemente dușmănoase sau neutralizarea unor astfel de tendințe”.⁴¹

Dosarul-problemă „Eterul” (ACNSAS, D 21) viza urmărirea și „**neutralizarea**” de către Securitate a angajaților și **colaboratorilor** postului de radio „Europa Liberă” : „pentru contracararea și neutralizarea activității ostile desfășurate de posturile de radio străine, în special « Europa Liberă »”⁴². Nota strict secretă a lui Iulian Vlad și Nicolae Pleșiță de la fila 1 conține, printre altele, „sarcina principală a întregului aparat al Departamentului Securității Statului”, anume, „limitarea scurgerii de informații către aceste posturi de radio, reducerea hotărâtă a corespondenților din țară ai acestora, contracararea și neutralizarea oricăror încercări de denigrare a realităților societății noastre socialiste, de propagare a ideilor de natură să incite la manifestări protestatere sau de dezordine, compromiterea, influențarea și dezbinarea angajaților secției pentru România ai postului de radio « Europa Liberă » etc.”⁴³. Sub masca ubicuă a „discernământului politic și juridic”, șefii poliției politice din acea vreme ordonau să se acorde „o atenție specială... demascării ca *infractori de drept comun* (subl.m.), elemente parazitare, bolnavi psihici etc., prezentați în emisiunile postului de radio « Europa Libera » ca « protestatari » ori « disidenți »”.⁴⁴ Toate direcțiile Securității, inclusiv Unitatea de luptă antiteroristă (U.S.L.A.) aveau ca sarcini prioritare ”neutralizarea fermă” a tuturor persoanelor care ”audiază și colportează știrile posturilor de radio străine”, ”manifestă intenții de a lua legătură (direct sau prin intermediar) cu aceste posturi”, ”furnizează în exterior date cu conținut calomniator”, sau ”fac legătura între elementele din țară și angajații sau colaboratorii posturilor de radio străine”, ”invocând în mod sistematic o pretinsă lipsă de drepturi cetățenești”.⁴⁵

De remarcat este și faptul că aproape toate aceste priorități ale Securității legate de ”neutralizarea intelectualilor semnalati că întrețin legături cu angajații postului de radio « Europa Liberă »”, în speță cu ”subredacția acestui post de la Paris, condusă de Monica Lovinescu și Virgil Ierunca” și ”descoperirea și anihilarea canalelor de legătură între elemente ostile din țară și acei angajați” s-au regăsit printre acuzațiile împotriva lui Gheorghe Ursu și au reprezentat subiectul principal al anchetei asupra acestuia la Direcția a VI-a a Securității.⁴⁶

În dosarele existente la CNSAS se găsesc sute de note, rapoarte, planuri de măsuri aprobate pentru creșterea ”fermității” față de „cercurile ostile” de către „tovarășul General colonel Iulian Vlad”⁴⁷. Obsesiile acestuia – preluate direct de la Ceaușescu – erau „cei cu preocupări scriitoricești”, „înscrisurile cu conținut ostil orânduirii sociale din țara noastră”, „cei semnalati cu calomniile și injurii la adresa politicii partidului și statului nostru”. Vlad ordona „anihilarea acțiunilor dușmănoase” prin măsuri „depline” dar cu „*discernământ politic [...] folosind mai intens posibilitățile oferite de organele de miliție*”⁴⁸. Adică exact ce a făcut în cazul Ursu. Citez : “Nu este

³⁹ Arhiva CNSAS, D8852, Vol 23, f. 88

⁴⁰ Arhiva CNSAS, D8852, Vol 23, fila 83 verso.

⁴¹ Arhiva CNSAS D 552, f. 17 verso.

⁴² Arhiva CNSAS D 21, Vol 56, coperta și fila 1.

⁴³ Arhiva CNSAS D 21, Vol 56, fila 1 verso.

⁴⁴ Arhiva CNSAS D 21, Vol 56, fila 4 verso.

⁴⁵ Arhiva CNSAS D 21, Vol 56, fila 1 și următoarele.

⁴⁶ Arhiva CNSAS, P 58684 (Dosarul Penal al Securității nr. 66142), Vol 17 din dosarul 2500/2/2017 al Curtii de Apel București

⁴⁷ Vezi, ca exemplu, arhiva CNSAS D 21, Vol. 55, f. 120.

⁴⁸ Arhiva CNSAS D 131, Vol 1, P II, fila 38

de tolerat că din rîndul unor asemenea elemente să apară cazuri ori situații de acțiuni ostile neprevenite la timp...”.⁴⁹ La ordinele lui Vlad, întregă Direcție I se ocupa de „neutralizarea din faza incipientă a oricăror încercări de a se organiza nuclee contestatar-disidente în rîndul scriitorilor, al altor oameni de artă și cultură”.⁵⁰

În anul 1980, una din preocupările majore ale Securității a fost, ca și în alți ani, „prevenirea, descoperirea și lichidarea acțiunilor de redactare și difuzare a unor înscrisuri cu conținut dușmănos” sub „influența nocivă a postului de radio « Europa Liberă »” și „acțiunile turbulente, cărora încercau să le dea o tentă politică, cu scopul de a expune orânduirea noastră socialistă denigrării din exterior”.⁵¹ Față de aceștia „s-a acționat cu mai multă operativitate, prin măsuri mai ofensive [...] atît prin măsuri cu caracter penal, cât și prin măsuri diversificate de prevenire”; prin desemnarea unora din autori că „bolnavi psihic” față de care „s-a acționat prin obligarea la tratament medical [...] și *internarea medicală* a celor periculoși”; în sfîrșit, „s-a acționat cu bune rezultate, împreună cu organele de miliție, pentru neutralizarea unor astfel de acțiuni *prin sancțiuni de drept comun* (subl.m.)”.⁵²

Din aceste motive, cazurile de condamnare pentru „propagandă împotriva orânduirii socialiste” au fost relativ puține sub regimul duplicitar ceaușist. Și asta, încă o dată, pentru că disidenții, mai ales arestați pe motiv politic, „nu dădeau bine” imaginii externe a dictatorului. Marea majoritate a cazurilor s-au soluționat printr-o condamnare de drept comun, care constituia „respectarea neabătută a ordinelor Comandantului suprem, și a conducerii DSS”.⁵³ În anul 1985, Vasile Gheorghe, șeful Direcției a VI-a Cercetări penale stabilise o politică precisă a mistificării: „Când se va stabili că anumite elemente au săvârșit atît fapte antisociale care fac obiectul muncii de securitate, cât și infracțiuni de drept comun, contravenții sau abateri ... vor fi luate, după caz, fie măsuri de prevenire pe linie de securitate, și concomitent, de sesizare a organelor competente, fie numai de sesizare a acestor organe. În situațiile în care intervenția organelor de securitate ar putea conduce la unele implicații negative, vor fi luate măsuri numai pe linia altor organe [...] Acțiunile de destrămare a unor anturaje cu astfel de preocupări [cultice] [vor fi] realizate, de regulă, prin intermediul organelor de miliție... Cazurile în care se preconizează luarea de măsuri de prevenire împotriva cetățenilor străini [vor fi luate] cu discernământ sporit, cu participarea organelor de cercetare penală a securității, iar finalizarea acestora se va face sub acoperirea altor organe (pașapoarte, miliție, etc)”.⁵⁴

Descoperim astfel în aceste dosare mii de cazuri de opoziție și disidență mai puțin sau deloc cunoscute, care au fost „rezolvate” de Securitate prin „sesizarea altor organe”, inclusiv Procuratura Generală, evident pentru înscenări de drept comun, similare cu cazul Gheorghe Ursu. Se „valorificau” astfel “informații despre intenții ostile” și „ca urmare aceste organe [respectiv Procuratura] au acționat, prin măsuri specifice, cu bune rezultate [...] evitându-se astfel intervenția organului de securitate”.⁵⁵

Dosarele Securității depuse ca probe noi demonstrează că toate direcțiile Securității se ocupau în principal de represiunea deghizată. Din documente precum nota-raport a USLA din 26 iunie 1988 , aflăm că „în conlucrare cu Direcția I și Direcția a IV-a” *împotriva „unor elemente periculoase”*

⁴⁹ Ibidem.

⁵⁰ Arhiva CNSAS D 120, vol 1, fila 10 și următoarele.

⁵¹ Arhiva CNSAS D 552, f. 18 verso.

⁵² Ibidem.

⁵³ Arhiva CNSAS D 8852, Vol 23, f. 88.

⁵⁴ Arhiva CNSAS, D 8852, Vol 1, fila 98

⁵⁵ Ibidem.

*capabile de „savârșirea unor fapte de natură a afecta securitatea statului [...] în 13 cazuri s-a început urmărirea penală pentru infracțiuni de drept comun, 3 elemente au fost influențate pozitiv, iar alte 8 avertizate”.*⁵⁶

Un astfel de caz, tipic pentru genul de „obiective” din „baza de lucru” a USLA a fost „Jora”. Apreciat drept „element deosebit de periculos din București, care intenționa să detoneze materiale explozive în locuri publice din Capitală; a fost arestat – în urmă unei combinații – pentru furt din avutul personal, judecat și condamnat în conformitate cu prevederile legii. În caz se continuă măsurile de control, împreună cu Direcția a IV-a, pe timpul cât « JORA » se va afla în detenție”.⁵⁷ Se remarcă și aici similaritatea cu cazul inginerului Gheorghe Ursu, care a fost în continuare anchetat și torturat de Securitate în timpul detenției la miliție.⁵⁸

Tot USLA se ocupa de „destrămarea a 89 de anturaje necorespunzătoare la care erau atrase peste 25 de persoane, în special tineri scăpați de sub controlul familiilor și al factorilor educaționali. Într-un număr de 12 cazuri s-a dispus începerea urmăririi penale”.⁵⁹ În legătura cu „obiectivele diplomatice”, USLA s-a preocupat nu atât de paza lor împotriva atentatelor, ci cu prevenirea intrării „în sediile misiunilor a persoanelor din categoria celor date în consemn ori care aveau asupra lor materiale cu conținut necorespunzător”.⁶⁰

Direcția a VI-a (cercetări penale), condusă în anii 1985-1989 de colonelul Vasile Gheorghe, în strânsă colaborare cu Unitatea Specială “S” (înscrisuri) a implementat deghizarea represiunii în mod sistematic. „Acționând în spiritul Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului pe **anul 1985**, împreună cu unitatea specială “S”, *s-a trecut mai operativ la finalizarea, prin măsuri adecvate, și de regulă, sub acoperirea organelor de miliție (subl.m.), a 81 de cazuri de autori de înscrisuri cu conținut necorespunzător.* În cercetări s-a acordat o mai mare atenție stabilirii mobilului și scopului urmărit de făptuitori și, atunci când s-a impus tragerea la răspundere penală, prin extinderea cercetărilor, *am realizat aceasta, pentru infracțiuni de drept comun*” (subl.m.). *De exemplu, într-un caz de difuzări masive de înscrisuri cu conținut deosebit de virulent, al căror autor era un inginer care vroia să fie condamnat pentru o infracțiune politică spre a se face cunoscut în străinătate, ca fiind persecutat pentru delict de opinie, în urma verificărilor mai ample, am descoperit că de fapt acesta era hoț, sustragând curent electric în valoare de peste 30,000 lei. [...] L-am trimis în judecată pentru furt, fapt ce a devenit cunoscut și în cercul său de relații, fiind astfel demascat că infractor de drept comun (subl.m.). Raportez că, datele obținute ulterior luării măsurilor împotriva acestor categorii de persoane, relevă eficiența lor, întrucât cei în cauză n-au mai recurs la repetarea faptelor”.*⁶¹

Trebuie subliniat aici că raportul de mai sus acoperă exact anul 1985, când Gheorghe Ursu a fost ancheta și torturat de inculpatii Parvulescu și Hodis, „sub acoperirea miliției”, el făcând evident parte din cele 81 de cazuri de „*autori de înscrisuri cu conținut necorespunzător*”. Rezultă deci că acel caz nu a fost o excepție, ci mai degrabă, conform „regulii”. De altfel, în același an 1985, anchetatorul și torționarul principal al lui Gheorghe Ursu, Pirvulescu Marin, a fost evidențiat pentru o „contribuție

⁵⁶ Arhiva CNSAS, D 4038, Vol 1, fila 50 verso.

⁵⁷ Ibidem.

⁵⁸ Vezi declarațiile martorilor și documentele Securității aflate în dosarul de la Curtea de Apel București nr. 2500/2/2017.

⁵⁹ Arhiva CNSAS, D 4038, Vol 1, fila 50 verso.

⁶⁰ Arhiva CNSAS, D 4038, Vol 1, fila 51.

⁶¹ Arhiva CNSAS, D 8852, Vol. 1, f. 23.

mai mare adusă la îndeplinirea sarcinilor ce au stat în fața unității în anul 1985, pe linie de cercetare penală”.⁶²

De remarcat și faptul că acțiunile Direcției a VI-a făceau parte din represiunea politică generalizată și sistematică îndreptată împotriva opozanților regimului Ceaușescu, ordonată de dictatorul însuși: „Concluziile desprinse din cercetările efectuate în cazurile privind [...] difuzările de înscrisuri, ca și în alte 7 cauze penale având în vedere propaganda împotriva orânduirii socialiste, instrumentate în 1985, impun ca, în activitatea de viitor, să ținem permanent seama de orientarea fundamentală, subliniată cu claritate de Secretarul general al partidului în raportul prezentat la Congrsul al XIII-lea, în sensul că « trebuie să respingem cu hotărâre toate încercările făcute de cercurile reacționare, imperialiste, de a denigra mărețele realizări ale poporului nostru », cerință care trebuie să constituie suportul măsurilor ferme de prevenire și combatere a oricăror acțiuni sau manifestări ostile orânduirii noastre socialiste”.⁶³

Rapoartele Direcției a VI-a a Securității demonstrează subordonarea totală a justiției comuniste față de poliția politică. Iată un exemplu, repetat de fapt în fiecare an: „**În anul 1984 nu ne-am înregistrat cu nici un caz de reținere sau arestare nelegală, de achitare sau de restituire pentru completarea și refacerea urmăririi penale. În cercetarea și finalizarea tuturor cazurilor, în care s-au dat soluții penale, am conclucrat permanent și principial cu organele de procuratură și justiție**”.⁶⁴

Dimensiunea deghizării represiunii la nivelul țării

Din tabelul statistic „**Acțiuni și măsuri preventive – semestrul I / 1988**”, se consemnează că la nivelul țării, **Securitatea recursese la 4.912 „sesizări ale organelor de miliție și procuratură”**, mai mult decât numărul avertizărilor, influențărilor pozitive și atenționărilor din aceeași perioadă, **de unde rezulta magnitudinea deghizării represiunii „sub acoperirea miliției și procuraturii”**.⁶⁵

Prin coroborare cu documentul menționat *supra* (care se refera doar la cazurile direcției a 6-a pe 1985 privind „**finalizarea, prin măsuri adecvate, și de regulă, sub acoperirea organelor de miliție (subl.m.), a 81 de cazuri de autori de înscrisuri cu conținut necorespunzător [...] pentru infracțiuni de drept comun**”), rezulta ca la nivelul țării, DSS „solutionat” astfel peste 9.000 de cazuri pe an. Deci zeci de mii de opozanți politic romani au fost anchetați și arestați în mod abuziv, ilegal, în România anilor 80.

24. Alte înscrisuri din arhiva CNSAS care dovedesc caracterul generalizat și sistematic al acțiunilor de disimulare a represiunilor politice sub falsul pretext al cercetărilor efectuate de către organele de miliție pentru infracțiuni de drept comun (în folder-ul înscrisuri-CNSAS-represiune-generalizata):

Documente din arhiva CNSAS cota D 16527, Vol 63; Din acest dosar rezulta ca în România, în timpul regimului comunist, întreaga populație civilă se afla sub strictă observație a organelor de securitate. Din ordinul „Comandantului suprem” și al Ministrului de Interne, Tudor Postelnicu, trebuiau identificate „în localități, medii, obiective, toate elementele pretabile de acțiuni protestatere”.

⁶² Arhiva CNSAS, D 8852, Vol. 1, f. 5 verso.

⁶³ Arhiva CNSAS, D 8852, Vol. 1, f. 5.

⁶⁴ Arhiva CNSAS, D 8852, Vol. 1, f. 40.

⁶⁵ Cota CNSAS C4038 Vol 1, filele 32-33

Conducatorul Serviciului de Securitate din acel moment, inculpatul Tudor Postelnicu, le-a trasat urmatoarea sarcina sefilor serviciilor judetene de securitate: „Sa-i gasim ca borfasi, ca hoti (subl.m.), sa actionam cu militia, cu alte organe din statul nostru si sa nu facem din aceasta o chestiune politica care, ulterior, sa aibe implicatii asupra intereselor romanesti peste hotare”. (p. 99v).

Documentul din arhiva CNSAS cota D 17870, Vol. 146, respectiv manualul strict secret Bazele muncii de securitate. Manualul, conceput „asa cum sublinia tovarasul Nicoale Ceausescu”, pe baza „sarcinilor de partid” si a „prevederilor legilor Republicii Socialiste Romania”, demonstreaza natura sistematica a represiunilor politice generalizate si sistematice de la nivel national: „principala preocupare a organelor securitatii o constituie prevenirea oricarei actiuni de natura sa puna in pericol securitatea statului”, actiuni care includeau „acte ostile oranduirii noastre sociale si de stat”, „propaganda impotriva oranduirii socialiste” (art. 166 C. Pen. 1968), respectiv „propaganda pentru schimbarea oranduirii socialiste”.

Mai mult, este incriminata inclusiv „redactarea scrierilor cu continut dusmanos, fara insa a le fi difuzat”, daca „erau elaborate si pastrate in scopul difuzarii”. (p. 81).

Documentul din arhiva CNSAS cota D 5625, respectiv lucrarea secreta „Discernamantul politic si juridic, cerinta principala a organizarii si desfasurarii activitatii organelor de Securitate si Militie” a Ministrului de Interne din 1972, Ion Stanescu

Respectiva lucrare dovedeste aservirea totala a fortelor de ordine ale statului roman dictatorului Nicolae Ceausescu: „*Prin inalta tinuta stiintifica, izvorita din aplicarea createoare a marxism-leninismului la realitatile concrete din Romania, raportul prezentat de secretarul general al partidului ridica pe o treapta superioara gandirea teoretica a partidului*” (prefata).

Autorul cere ca „*in conceperea si realizarea actiunilor de curmare a unor activitati antisociale trebuie sa actionam diferentiat, pornind de la interesele securitatii statului... Cand un legionar cunoscut cu manifestari ostile are la activul sau si alte fapte penale, este preferabil sa-l trimitem in judecata pentru cele din urma si in acest caz, Securitatea sa nu se afiseze. Recurgem la trimiterea sa in judecata pentru activitate contra securitatii statului numai atunci cand nu avem alta posibilitate (subl.m.) si cand situatia operativa impune luarea acestei masuri*” (f. 24).

Documentele din arhiva CNSAS, cota D131, Vol 1, P II

La sfarsitul anilor 1970, deghizarea represiunii politice exercitate asupra populatiei civile era ordonata explicit de catre conducerea Directiei Securitatii Statului. Astfel, in „*Planul de masuri pentru intensificarea activitatii de cunoastere, prevenire si neutralizare a actiunilor dusmanoase initiate de fosti condamnati pentru infractiuni contra securitatii statului*” (D 131, Vol 1, P II, filele 1-10), aprobat de ministrul de interne Tudor Postelnicu, se inveda cadrelor de securitate ca „*se vor aplica in scop preventiv... informatiile referitoare la fapte infractionale de competenta organelor de militia, ori comportari imorale, in vederea compromiterii si izolarii (subl.m.) opozantilor regimului*” (D 131, Vol 1, P II, fila 4).

Documente din arhiva CNSAS cota D 131, Vol. 1, P.I

Ordinul de deghizare a represiunii politice desfasurate de catre organele de securitate era aplicat de toate directiile de securitate, centrale si judetene.

De exemplu, dintr-un raport al Directiei I a Securitatii Statului aflam ca „*Pentru sporirea eficientei muncii preventive, s-au avut in vedere si faptele savarsite de catre elementele dusmanoase, date in competenta militiei (subl.m.)*” (f. 95).

Revista Securitatea Nr. 3 (75)-1986, articolul „*Modalitati de sporire a contributiei organelor de cercetare penala la rezolvarea unor sarcini operative de securitate*” (fila 55 si urmatoarele)

Autorul acestei publicatii, fostul maior de Securitate din Directia a VI-a, Alexandru Olaru (ajuns general SRI dupa Revolutie), prezinta avantajul „informativ-operativ” al deghizarii anchetelor politice de catre Securitate, respectiv posibilitatea ca odata arestati de militie, disidentii sa fie cercetati in continuare (in stare de arest, ca si in cazul Ursu) , „interogati intr-un stil ofensiv” si „cu fermitate sporita, pentru descoperirea cu operativitate a tuturor participantilor”, „renuntand la masurile timide”.

Inscrisurile de mai sus prezinta importanta in sensul dovedirii metodelor de represiune si de deghizare pe scara generala a represiunii politice efectuate de catre Securitatea Statului, ca politica de stat, sistematica si generalizata. Multe dintre metodele care se regasesc in aceste documente s-au aplicat in cazul Gheorghe Ursu. Din aceste documente rezulta si alte cazuri de represiune similare cu cel de fata, unele dintre aceste fiind instrumentate chiar de catre inculpatii din prezenta cauza.

Documentul din arhiva CNSAS cota C 3614 – Registru - persoane incarcerate in Arestul Directiei Cercetari Penale, D.S.S., urmarite cu mijloace T.O. (1988-1989)

Conform inscrisurilor din acest dosar, lt. col. Pirvulescu Marin ii sunt predate materiale obtinute ca urmare a utilizarii T.O. in legatura cu grupul Petre Mihai Bacanu. C 3614, f. 3v (cadrul 8).

Inscrisul de mai sus arata ca si in acel caz eminentamente politic, inculpatul Pirvulescu Marin a urmarit „*tragerea la raspundere penala, prin extinderea cercetarilor... pentru infractiuni de drept comun*”.

Documente din arhiva CNSAS cota P 1720, vol. 1 si 2 - declaratiile lui Petre Mihai Bacanu despre presiunile exercitate asupra sa de catre informatorii din celula si documente din dosarul lui informativ, care de asemenea se coroboreaza cu declaratia sa data in fata organelor de urmarire penala.

Aceste documente demonstreaza, inca o data, ca si in cazul Bacanu, Securitatea si inculpatul Pirvulescu Marin au incercat deghizarea represiunii politice exercitate in fapt sub pretextul unei cercetari desfasurate de catre organele de militie pentru infractiuni de drept comun, ca si in cazul Ursu Gheorghe.

Documente din arhiva CNSAS cota C 375, vol. 3, anume Registrul in care cei ce lucrau in cadrul D.C.P. – D.S.S. treceau persoanele scoase la ancheta, unde se regasesc inculpatii Pirvulescu Marin si Hodis Vasile in calitate de anchetatori ai unor persoane implicate in evenimentele de la Brasov

Inscrisurile de mai sus prezinta importanta in sensul dovedirii faptului ca inculpatii Pirvulescu Marin si Hodis Vasile anchetau arestati politici (in acest caz, participanti la manifestatiile de la Brasov) care erau incarcerati in arestul IGM, ca si in cazul lui Gheorghe Ursu.

Documente din arhiva CNSAS cota I 2217, vol. 11, f. 266-267v.

Aceste inscrisuri releva un exemplu de dezinformare (1977, cazul Goma, „Nota raport cu propuneri de plasare a unor date si versiuni de dezinformare vizand contracararea speculatiilor ce se fac pe

seama arestarii lui Paul Goma”), din 23.05.1977 (data de pe stampila/intrare 23.06.1977), ex. nr. 1, gral. mr. Tabacaru Dumitru, col. Neda Octavian, Directia I si Serv. ”D” / Dezinformare.

Sunt dovedite astfel tehnicile de dezinformare ale Securitatii, inclusiv de compromitere „in rindul corpului diplomatic acreditat la Bucuresti, precum si in unele cercuri politice din strainatate”, prin acuzatii de infractiuni de drept comun si boli imaginare, ca si in cazul lui Gheorghe Ursu (a se vedea in acest sens, Telegrama Ministerului Afacerilor Externe al Romaniei din 26.11.1986 catre ambasadorul roman de la Washington, in Dosarul de urmarire penala al cauzei, volumul 12 filele 79-97, in special filele 81 si 84-87 - prin aceste documente fiind transmise urmatoarele date si versiuni de dezinformare: ca Ursu Gheorghe ar fi fost un „speculant notoriu”, ale carui fapte „nu au avut un caracter politic” si care ar fi fost operat de „ocluzie intestinala” si ar fi decedat „datorita unor afectiuni cardiace preexistente”).

Raportul din Cota CNSAS C 4042, vol. 1, privind activitatea serviciului „T” pe anul 1986.

Securitatea Municipiului Bucuresti, din 25.12.1986: *”/.../ reinstalarea dispozitivelor T.O. in celulele de la arestul militiei. /.../ In prezent, lucrarile T.O. de la arestul militiei au fost desfiintate datorite amenajarilor, urmand ca dupa terminarea acestora (ianuarie 1987) ele sa fie reinstalate, marind numarul de la 5 la 7 celule. Totodata se vor revizui si camerele de ancheta, cu aceasta ocazie va fi stabilit un sistem perfectionat de conlucrare cu serviciul de cercetare din cadrul militiei, prin care sa se respecte metodologia de lucru”*. Cota CNSAS C 4042, vol. 1, f. 473-489, in special f. 475, 483 - documente referitoare la Unitatea Speciala ”T” (1986-1987). (2 file).

Inscrisurile de mai sus prezinta importanta in sensul dovedirii faptului ca tehnica operativa se utiliza in arestul Militiei si ca Securitatea era cea care se ocupa de instalarea dispozitivelor T.O. in arestul Militiei, cu care „conlucra” conform unei „metodologii de lucru” si de valorificarea informatiilor astfel obtinute.

25. Cateva marturii ale victimelor represiunii din 21/22 decembrie 1989 din Bucuresti

Va rugam sa regasiti in cele ce urmeaza o serie de extrase din primele trei volume ale Dosarului nr. 11/P/2014 al Sectiei Parchetelor Militare, aflat pe rolul ICCJ, (Jilava). Este de mentionat ca represiunea Securitatii si Militiei din acea noapte a facut peste 1200 de victime (arestate si anchetate violent, batuti pe strada, calcati in picioare la sediile Militiei). In acea noapte 49 de revolutionari au fost ucisi⁶⁶.

Victima Antonescu Ioan: *„in ziua de 21 decembrie 1989 am participat la manifestantia anticeausista din Piata Universitatii Bucuresti”. A fost „lovit cu bastoanele, cu pumnii si cu picioarele” A fost dus la politia Capitalei unde a fost din nou batut. „Eram culcati cu fata in jos si cu mainile la ceafa, fiind calcati cu picioarele atunci cand ridicam capul. Dupa aproximativ 2 ore, ne-au legat cu o sfoara groasa doi câte doi și apoi ne-au imbarcat într-o dubă transportându-ne la Penitenciarul Jilava”.*

Victima Aliței Floarea: *„în seara zilei de 21 decembrie – în jurul orei 23 când a început să se tragă”. S-a refugiat împreună cu alți manifestanți în holul hotelului Majestic, însă un căpitan de la recepția hotelului a chemat forțele de ordine care i-au prins și bătut. „Am avut capul spart în două locuri,*

⁶⁶ Nume fisier : Inscrisul.10.Dosar.Revolutie.Jilava.vol.1-3.violente.asupra.opozantilor.21.dec.pdf

părul scalpat în mai multe locuri, o leziune pe obrazul stâng și bătută aproape la milimetru, învinețită și neagră toată. După aceea am fost aruncați într-un camion peste niște cadavre cu ceilalți manifestanți”. Au fost duși la poliția Capitalei unde iar au fost bătuți cu picioarele și bastoanele de polițiști, apoi duși în jurul orei 2 la Jilava”.

Victima Arsenie Constantin: *„a apărut un microbuz (nu era de miliție) dar din el au coborât 12 milițieni înarmați cu mitraliere. Ne-au înconjurat și au început lupta, mai bine zis bătaia. „prima data m-au lovit în față, mi-au spart arcada stângă și buza inferioară”. Raport medico – legal arata ca Arsenie Constantin a avut leziuni la buza inferioară, arcada stanga și alte traumatisme corporale, “ieșind în evidență urme de lovituri pronunțate de pat de armă și bocanci”.*

Victima Apachitei Bogdan Radu: *„în fața sălii Dalles era un baraj format din milițieni în uniformă obișnuită și alții îmbracați într-o ținută cum nu mai văzusem până atunci. Erau îmbracați în scurte sau combinezoane albastre, aveau caști în cap albastre iar în mâini aveau bastoane în mâna dreapta și scuturi în mâna stângă. La șold aveau pistol. Ceea ce m-a frapat a fost faptul că nu aveau grade, nici însemne de arme, nici petlițe, nimic, desi soldați nu erau deoarece erau toți trecuți de 30 de ani, alții chiar mai în vârstă. Rezolutia procurorului menționează ca victima a fost supusa “în mod repetat unor acte de violență prin lovire cu pumnii și bastonul de cauciuc”.*

Victima Bădilaș Gabriel: *„am fost lovit în cap cu bastoanele, cu pumnii și cu picioarele. La un moment dat am simțit o lovitură foarte puternică în cap, spărgându-mi-l. ...m-am trezit în fața unui culoar în care de o parte și de alta se aflau milițieni care au început să mă lovească. Ulterior am fost așezați cu fața la perete și cu mâinile ridicate. Din cauza loviturilor primite, mi-am pierdut cunoștința. Nu mai rețin ce s-a întâmplat, dar la un moment dat, când mi-am revenit am simțit miros de benzină, motorină, eram foarte murdar. Mi s-a ordonat să urc în mașină, moment în care am fost lovit din nou cu bastonul. Mașina era foarte încărcată cu oameni, erau tixite. Am fost transportați la închisoarea Jilava”.*

Victima Băloi Dumitru: *„40 de oameni îmbracați în haine de militari în termen, dar cu o vârstă mult mai mare, cum de altfel ar trebui să aibă această categorie de oameni care-și efectuează stagiul military”... „am fost lovit violent în cap cu un baston de cauciuc”. „Ajunși la circa 14 miliție am fost băgați într-un fel de garaj, unde am fost interogați și puși cu fața la perete cu mâinile sus și pentru că nu puteam ridica mâinile foarte sus, datorită hainelor am fost lovit cu un baston de cauciuc peste mâini și spate până când a țâșnit sângele din degete”*

In dosarul nr. 76/P/1990 al Sectiei Parchetelor Militare s-au efectuat cercetări față de inculpații Postelnicu Tudor (fost ministru de interne), Vlad Iulian (fost ministru secretar de stat la Ministerul de Interne și șef al Departamentului Securității Statului) și alții, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prev. de art. 189 alin. 2 C.pen. cu aplic art. 41 alin. 2 C.pen., reținându-se în sarcina acestora că au ordonat **lipsirea de libertate în mod ilegal, în perioada 21-22.12.1989, a unui număr de 1.245 persoane care au participat la manifestațiile din București.** De asemenea, inculpații **Pârvulescu Marin** (fost ofițer de cercetare penală în cadrul Direcției a VI-a a fostei D.S.S.), **Ștefan Gheorghe** (ofițer de cercetare penală în cadrul Direcției a VI-a a fostei D.S.S.) și **Gureșoae Ion** (fost ofițer de cercetare penală în cadrul Direcției a VI-a a fostei D.S.S.) au cercetați sub aspectul săvârșirii infr. prev. de art. 266 alin. 2 C.pen. cu aplic. art. 41 alin. 2 C.pen., reținându-se că în noaptea de 21/22.12.1989 au insultat, amenințat și **lovit mai mulți manifestanți în scopul de a obține de la aceștia declarații** cu privire la participarea lor la mișcarea de protest din mun. București, precum și cu privire la conducătorii și organizatorii acestei mișcări ». Acestia au fost trimiși în judecată prin

rechizitoriul nr. 76/P/1990 din 15.08.1990 al Secției Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și în final au fost condamnați.

26. Sentința definitivă de condamnare pentru genocid a lui Tutor Postelnicu și altor inculpați din conducerea regimului comunist pentru represiunea de la Revoluție⁶⁷

Sentința nr. 2 din 2 februarie 1990, din Dosarul Revoluției aflat în judecată la Curtea de Apel București, volumele „Sentințe definitive”, dosar nr. 33/1990.

27. Sentința definitivă de condamnare pentru favorizare la genocid a lui Vlad Iulian, fostul șef al Securității. și altor inculpați din conducerea comunistă pentru represiunea de la Revoluție⁶⁸

Sentința nr. 5 a Curții Supreme de Justiție, din dosar nr. 23/1991 data în 22 iulie 1991

Inscrisurile de mai sus probează violențele la care au fost supuși opozanții regimului Ceaușescu la Revoluție și rolul central pe care l-au avut Securitatea și forțele Ministerului de Interne în uciderea, ranirea, arestarea ilegală și anchetarea cu o violență extremă a mii de victime care au avut curajul să-și manifeste opoziția față de regimul de dictatură în Timișoara, București și în alte orașe.

Prin mijloacele folosite, această represiune a fost continuarea și concluzia represiunii din toți anii regimului de dictatură al lui Nicolae Ceaușescu.

28. Marturii din volumul „REVOLUȚIA ASCUNSA. Iași 14 noiembrie 1989”⁶⁹

Și această înscris demonstrează violențele la care au fost supuși membrii grupului care a încercat să organizeze o manifestație la Iași pe 14 decembrie 1989, fără însă a reuși să iasă în stradă. Ei au fost arestați înainte de a-și realiza planul și au fost supuși la torturile cunoscute:

„Nu doresc nici dusmanilor mei tratamentul la care am fost supus”⁷⁰;

„Un anchetator a luat un baston de cauciuc și mi-a învinețit bine mâinile, mi-a contorsionat degetele, vreo opt zile după, abia am reușit să scriu declarațiile, nu se înțelege mai nimic din el”;

„O altă tortură era să stai în genunchi; era un dulap de fier, stăteau rezemat cum puteai, iar tălpile erau expuse și dădea cât putea de tare cu acel baston. Dacă erai descălțat era mai bine, căci dacă erai încălțat durea mai tare, acolo fiind geografia corpului uman, chiar nu știai ce te mai doare”⁷¹.

⁶⁷ Nume fișier :Inscrisul.11.sentinte.definitive.f.30-50.Postelnicu.genocid.pdf

⁶⁸ Nume fișier : Inscrisul.12.sentinte.definitive.vol.2.f.40-95.Vlad.Iulian.genocid.pdf

⁶⁹ Nume fișier : Inscrisul.13.fragmente.cassian.Iași.14.noiembrie.1989.pdf

⁷⁰ *Revoluția ascunsă. Iași, 14 decembrie 1989*, p.446

⁷¹ *Ibidem*, p.522-523

Dincolo de torturile fizice, Securitatea recurgea și la alte tehnici de intimidare sau de obținere a informațiilor dorite:

„În afară de bătăi erau tot felul de amenințări, intimidări; nu valorai ca ființă umană nici doi bani. ne jigneau și înjurau pe mine și familia mea. M-au torturat continuu: fără somn, cu bătăi, cu amenințări că mă aruncă de pe clădire, că mă îneacă etc. Pe 18 decembrie 1989 am primit mandat de arestare. Mi l-au dat să semnez că am luat la cunoștință, am semnat și m-au dus jos, unde m-au dezbrăcat, mi-au dat zeghea, care mirosea oribil a urină. Celula era groaznică [...] nu puteai să spui nimic, [colegul] putea fi și el tot cu ei” - arata Vasile Vicol⁷².

Victima Cassian Maria Spiridon relatează ca în arestul Securității a văzut „un coleg de institut, deja anchetat și care se ținea de coaste, se înțelege de ce”. În timpul anchetei, ofiterii „se schimbau, eu rămâneam sub tirul întrebărilor repetate și pus să scriu declarații. Era clar, știau tot. M-au amenințat cu „Cristinel”. Nu știam cine-i. A doua zi am aflat: era bastonul de cauciuc”. „Dădeam o declarație urma o repriză de bătaie. Unul mă lovea la tălpi, altul pe spate iar altul îmi dădea cu pumnii în cap”. “Au vrut să mă scoata spion. N-am păstrat nici un secret, n-am rezistat⁷³”.

A treia oară când a fost arestat, tot de la institut, Casian Spiridon a fost anchetat în fața șefului Securității - colonelul Constantin Ciurlău:

„A intrat un tip masiv, cu ochelari și păr scurt, semăna surprinzător cu Dan Grigore. Mi-a cerut să urc pe scaun. M-am urcat. A început să urla: Nu așa, în genunchi pe scaun! M-am conformat[...]. A început să mă lovească la tălpi cu bastonul, minute în șir, până oboșea – îl auzeam cum gâfâie. Am obiceiu, când mă doare ceva, să nu scot nici un sunet, să nu urlu. Mă bătea și eu nu spuneam nimic, îmi mai scăpa bastonul peste picioare, peste fese, pe spinare. Se mai odihnea și, iar de la capăt. În pauze discutam destul de inteligent cu tovarășul. Avea doctoratul în drept căpitanul Lazăr[...] A venit și colonelul Ionescu, un bătrânel scund, jovial și foarte patern. De fapt îl chema Trașcă⁷⁴. După ce m-au întins pe masa[...], colonelul a început să mă lovească în cap și pe spate cu pumnii, iar căpitanul lucra, în rest, cu bastonul⁷⁵”.

După opt ore, timp în care a fost bătut „indesat”, în paralel, o altă echipă de anchetatori a recurs și la tehnici emoționale de intimidare, prin chemarea și implicarea soției în anchetă. După aproape 24 de ore de teroare, i s-a spus că va fi închis, iar printr-o curte interioară a fost preluat de militieni:

„La etajul doi mi-au cerut să mă dezbrac la pielea goală. Cred că a fost cel mai umilitor moment. M-au căutat peste tot, sub limbă, în anus etc. Mi-au dat hainele vârgate, m-au pus să semnez o fișă de primire-predare și am devenit numărul 31⁷⁶”.

⁷² Ibidem.

⁷³ Ibidem, p. 437.

⁷⁴ Maiorul Ion Trașcă din Direcția a VI-a Cercetări Penale a DSS din București l-a torturat și pe disidentul Radu Filipescu; a se vedea declarația acestuia din Borbély Ernő, *Academia politică de la Aiud: deținuți politici în România anilor '80*, ed. îngrij. de Dalia Báthory, Andreea Cârstea; cuv. înainte de Szócs Géza. – Editura Polirom, Iași, 2019, p. 55.

⁷⁵ *Revoluția ascunsă*, p.437-438

⁷⁶ Ibidem.

Stefan Prutianu: „...pana atunci a fost cel mai negru cosmar. Erau foarte instruiti. Unul sustinea ca-i doctor in filosofie. Nu l-a impiedicat sa ma bata la talpi. A fost o ancheta infioratoare. Presiunea psihica era combinata cu cea fizica. Am cedat si le-am spus tot ce stiam. Nu m-au crezut ca n-am legaturi superioare. Nici nu aveam, de la mine pornise totul”⁷⁷.

„Ne-au bătut – și băteau absolut crunt, erau câte doi care mă băteau pe mine... te luau la bătaie pentru că voiau să le spui. Ce? De fapt, ei nu înțelegeau că noi nu aveam pe nimeni deasupra, că asta era doar în mintea lor. Că nu puteau niște tipi, așa, ca noi, să organizeze așa ceva” - arata Cassian Spiridon⁷⁸.

Din acest in scris mai rezulta ca anchetatorii, pentru a obține informațiile scontate din partea celor reținuți, se foloseau și de manipularea psihologică, inoculând în mod fals că s-au denunțat unii pe alții sau introducând în celulele lor informatori. „Pe timpul cât am stat 3 zile în acel birou fără ferestre și am fost anchetat, am fost confruntat cu numitul Săcăleanu Ionel, care fusese agresat, brutalizat și căruia îi implantaseră mental, că eu l-aș fi „turnat” pe el și l-am antrenat într-o chestiune periculoasă” – relatea **Prutianu**.

Torturile fizice au luat sfârșit când a fost transferat în celulă: „au început să-mi dea mâncare și apă”, „nu am mai fost deloc bătut, sub nicio formă, însă aveam picioarele foarte umflate, nu îmi puteam da jos cizmele” – mărturisește liderul manifestației care subliniază în schimb prezența celor care erau în celule cu arestații pentru „a obține informații”⁷⁹.

29. Marturiile din dosarul „Parti vatamate, martori Iasi” din cadrul „Dosarului Revolutiei” 11/P/2014, Dosar de urmărire penală, Iași, vol. B-V⁸⁰

Si această in scris demonstrează violentele la care au fost supusi membrii grupului „Iasi, 14 decembrie”, coroborându-se cu marturiile din volumul de mai sus.

Spre exemplu:

Odobescu Valentin „a fost batut in anchete la Securitate” si la eliberare „prezenta urme de agresiuni”, „un ofiter pe nume Matei ii indemna pe ceilalti anchetatori sa-i agreseze pe cei retinuti”⁸¹.

Lui **Dumitru Rascanu** anchetatorul i-a spus „sa nu ma mai implic in astfel de activitati pentru a nu pune in pericol viata si integritatea celor doi copii ai mei”⁸².

Nica Gheorghe relateaza ca a fost anchetat continuu timp de 15 ore, de către 4-5 ofițeri de securitate, timp în care a fost amenintat „cu pistolul la tâmplă” de mai multe ori si auzea „urlatele” din celula vecina, unde era torturat Moraru Georgel, în vârstă de 60 de

⁷⁷ Ibidem, p. 485

⁷⁸ *Revoluția ascunsă. Iași, 14 decembrie 1989*, p.449

⁷⁹ Arhiva SPM, Dosarul Iași, vol. B-V, f. 78

⁸⁰ Nume fisier: Inscrisul.14.IASI-VOL.B-V.pdf

⁸¹ „Dosarul Revolutiei” 11/P/2014, „Parti vatamate, martori Iasi”, f. 1-4, declaratie Rascanu Dumitru din 04.10.2007.

⁸² Ibidem.

ani⁸³. Tortura psihică era suplimentată și de alte amenințări: „îmi tot repetau în continuu că de aici nu voi mai ieși și voi fi împușcat și aruncat la cremator”, subliniind că urmează soția și copilul de 4 ani. „Câteodată aceștia acționau trăgaciul, putând fi împușcat oricând în mod intenționat sau involuntar” – completează Nica⁸⁴.

Georgel Moraru nu a putut fi convins să deconspire pe cineva, cu atât mai puțin pe cei pe care îi racolase. Cei anchetați au mărturisit că au fost cutremurați de „violența sonoră” pe care au auzit-o prin pereți în timp ce acesta era torturat de ofițerii de Securitate⁸⁵. Georgel Muraru reușise să-și creeze propria rețea; în cadrul acestia a activat inginerul Vasile Stoica, care la rândul său și-a creat propria rețea cu fratele acestuia. Stoica a confecționat o șampilă cu care s-au făcut manifestele. „Prin aplicarea și impresiunea șampilei, am scris „JOI, 14 DECEMBRIE, ÎN PIAȚA UNIRII, ORELE 16.00” – declara liderul manifestației Ștefan Prutianu, care preciza că frații Stoica au reușit să distribuie manifestele⁸⁶.

Ioan Berlea, directorul Institutului de Cercetări Științifice unde lucrau multi dintre contestatari, a relatat cum „*colegii arestați*” i-au explicat pe 22 decembrie maniera în care au fost „*anchetați 24 de ore din 24*”, folosindu-se „*metode de violență intensă*”. Un exemplu pertinent este Vicol Vasile care „*a fost batut de Securitate*” cu o atâr de „*mare intensitate*”, încât pe 22 decembrie încă se simtea „*extrem de rău*”, din cauza „*leziunilor provocate*”⁸⁷. În general, directorul a remarcat ca „*unii au fost bătuti, alții bruscați pentru participarea la manifestația împotriva președintelui republicii și a statului*”⁸⁸.

Dascalu Alexandru menționează ca „*doi tineri securiști*” i-au „*pus mâna la gat și l-au scuturat*”, amenințându-l ca „*nu o să-mi mai vad copiii*”⁸⁹. Vasile Vicol confirmă relatarea lui Dascalu și ca acesta a fost supus la violențe „*ca să recunoască implicarea sa*”.

Vasile Vicol a fost întrebat de la început de „*aur*”, și a fost trecut apoi în „*arestul militiei*”, confirmând „*metodica*” Securității de a căuta pretexte de drept comun pentru a deghiza represiunea politică. Vicol a fost lovit „*cu un baston pe mâini, picioare, talpi, peste tot corpul*”, fiind obligat să stea „*în genunchi pe scaun*” inclusiv de către procurorul militar Crismaru, care îl amenința cu acuzația de „*propaganda împotriva orânduirii socialiste*” (art. 166 vechiul cod penal)⁹⁰.

Titi Iacob a fost și el „*asezat în genunchi pe scaun cu capul pe fiseț*” și a fost „*lovit la talpi și palme cu un baston de cauciuc*” de anchetatori, în timp ce șeful Securității

⁸³ Dosar de urmărire penală, Iași, vol. B-V, f. f.75

⁸⁴ *Ibidem*, f. 55 v.

⁸⁵ *Ibidem*, f. 175.

⁸⁶ *Ibidem*, f. 178.

⁸⁷ „Dosarul Revoluției” 11/P/2014, „Parti vatamate, martori Iasi”, f. 180-181.

⁸⁸ *Ibidem*

⁸⁹ *Ibidem*, f. 181 v., 196 v.

⁹⁰ *Ibidem*, f. 202.

judetene Ciurlau Constantin le spunea acestora „frige-l, incalzeste-l”⁹¹.

Inscrisurile de mai sus probeaza similaritatea metodelor de ancheta violenta folosite la Revolutie de aceleasi cadre se Securitate cu cele pe care le-au folosit, in anii '70 si '80 asupra detinutilor politic de la Aiud, asupra lui Vasile Paraschiv, asupra barsovenilor in 1987, asupra celor anchetati de Securitate in mare parte sub acoperirea militiei, pe tot teritoriul tarii, la fel cum o demonstreaza si documentele prezentate *supra*. O represiune care, dupa cum o arata documentele Securitatii, s-a conformat doctrinei “preventiei”, si anume de camuflare a represiunii politice, specifice regimului Ceausescu.

*

Toate aspectele prezentate mai sus reprezinta aspecte care nu au fost cunoscute la solutionarea cauzei si care daca ar fi fost luate in considerare de catre instanta de fond sau de apel ar fi condus la pronuntarea unei hotarari diametral opuse, dovedind existenta situatiei premisa a infractiunilor de care au fost acuzati inculpatii din dosarul penal nr. 2500/2/2017.

30. Faptele si imprejurarile descrise in Ordonanta 24.07.2018 din dosarul 18/P/2016, „Procesul Comunismului”

Nume fisier: ordonanta.24.07.2018.doar.18.P.2016.pdf

In acest dosar sunt descrise multiple cazuri de abuzuri si represiune politica impotriva unor opozanti ai regimului Ceausescu:

- **Bia Marian**
- **Miron Vasile Remus**
- **Radulescu Noela si tatal ei, Fainita Constantin**

31. Dosarele penale ale unor disidenti de la CNSAS, condamnati definitiv pentru invinuiri politice in anii 80:

Nume folder: cnsas20210502-bia.barut.horopciuc.beciu

Depunem un numar de 4 dosare penale ale disidentilor: Beciu Nicolae, Horopciuc Ananii, Bia Marian si Barut Gilbert.

Din aceste dosre rezulta represiunea sistematica a Securitatii impotriva acestor opozanti, care au fost arestati si in final condamnati pentru opozitia lor la regimul Ceausescu. Din documentele medicale din dosare se poate vedea inrautatarea starii de sanatate a arestatilor in timpul anchetei si detentiei. De asemenea, se poate vedea schimbarea declaratiilor in urma anchetei. Astfel, opozantul Beciu declara pe 14 sept. 1981 ca nu regreta faptele, respectiv „inscrisul dusmanos”, respectiv scrisoarea batjocoritoare pe care i-a trimis-o lui Nicolae Ceausescu. Se remarca desigur ca anchetarea si condamnarea au fost ilegale chiar si dupa legea de atunci, actul lui Beciu nefiind desigur de propaganda impotriva oranduirii socialiste. Mai mult, se poate vedea ca pe 15 sept. 1981, Beciu, evident silit de anchetatori, declara ca regreta fapta.

⁹¹ *Ibidem*, f. 200 v.

III. Existenta unor hotarari judecatoresti definitive care nu se pot concilia

In ceea ce priveste cazul prevazut la art. 453 alin. 1 lit. e), acesta priveste situatiile in care doua sau mai multe hotarari judecatoresti definitive pronuntate in cauze distince, nu se pot concilia.

Astfel, cazul prevazut de lit e) presupune existenta a doua sau mai multe hotarari definitive prin care a fost solutionat fondul unor cauze si care nu se pot concilia intre acestea, continand dispozitii sau solutii contradictorii.

Spre deosebire de cazul prevazut in art. 426 lit. i) C. proc. pen., privitor la incalcarea autoritatii de lucru judecat, care presupune o dubla identitate, de persoana si de fapta, cazul de revizuire referitor la hotararile care nu se pot concilia implica fie existenta unor hotarari pronuntate pentru aceeasi fapta, dar fata de persoane diferite, fie existenta unor hotarari pronuntate fata de aceeasi persoana, dar pentru fapte diferite, **fie chiar existenta unor hotarari pronuntate fata de persoane diferite si pentru fapte diferite, dar corelative.**

Asa cum rezulta si din situatiile in care poate fi promovata aceasta cale extraordinara de atac, hotararile definitive nu se pot concilia, in sensul art. 453 alin. 1 lit. e) C. proc. pen., atunci cand, prin dispozitiile pe care le contin, acestea se exclud intre ele.

In vederea retinerii incidentei dispozitiilor art. 453 alin. 1 lit. e), anexam prezentei cereri urmatoarele hotarari judecatoresti definitive ce nu se pot concilia cu Decizia penala n. 238/A/27.07.2023, pronuntata de catre Inalta Curte de Casatie si Justitie:

- Sentinta nr. 5 a Curtii Supreme de Justitie, din dosar nr. 23/1991 data in 22 iulie 1991 (Iulian Vlad);
- Sentinta nr. 2 din 2 februarie 1990, din Dosarul Revolutiei aflat in judecata la Curtea de Apel Bucuresti, volumele „Sentinte definitive”, dosar nr. 33/1990 (Postelnicu Tudor);
- SENTINȚA CIVILĂ NR.2299 a CURTII DE APEL BUCUREȘTI SECTIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL in Dosar nr.2912/2/2015 , data in Ședința publică de la 21.09.2015 (Pirvulescu Marin);
- SENTINȚA CIVILĂ NR.2115 a CURTII DE APEL BUCUREȘTI SECTIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL in Dosar nr.2989/2/2015, data in Ședința publică de la 3.09.2015 (Hodis Vasile);
- Decizia definitiva a Tribunalului Bacau din dosarul 338/32/2006 data in 15.04.2013 privindu-l pe opozantul Huianu;
- Decizia nr. 533 din 26 decembrie 1986 a Tribunalului Militar Teritorial Bucuresti de condamnare politica a lui Beciu Nicolae;
- CNSAS a mai obtinut cel putin 1500 de decizii definitive impotriva unor cadre de Securitate si colaboratori ai acesteia care au incalcat drepturile omului in principal in perioada dictaturii Ceausescu, decizii care nu se pot concilia cu cea in cauza, care a afirmat ca nu ar fi existat o opozitie, respectiv relatie de adversitate, intre acel regim si populatia Romaniei sau a vreunei categorii a acesteia, respectiv disidentii sau opozantii regimului. Aceste hotarari sunt , disponibile pe situl CNSAS: http://www.cnsas.ro/hotarari_definitive.html.

In fisierul atasat **dosare.decizii.definitive.txt** enumeram, cu titlu de exemple, un numar de 232

de astfel de hotarari definitive.

*

In concluzie, va solicitam revizuirea Sentintei penale nr. 196/F din 17 octombrie 2019, pronuntata de Curtea de Apel Bucuresti, Sectia I Penala in dosarul nr. 2500/2/2017, ramasa definitiva prin Decizia penala nr. 238/A/27.07.2023 a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, prin intermediul careia au fost respinse apelurile declarate de catre apelantii - parti civile, ambele pronuntate în dosarul nr. 2500/2/2017, intrucat:

- **s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză (art. 453 alin. (1) lit. a)).**
- **două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia (art. 453 alin. (1) lit. e)).**

Cu deosebita consideratie,

URSU ANDREI HORIA,

URSU OLGA STEFAN,

